

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ MALBORK

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	6
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	6
PROBLEM ALKOHOLOWY	8
PROBLEM NIKOTYNOWY	9
PROBLEM NARKOTYKOWY	10
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	12
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	14
PROBLEM PRZEMOCY.....	14
ZABURZENIA ODŻYWIANIA	20
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	21
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	21
PROBLEM ALKOHOLOWY	23
PROBLEM NIKOTYNOWY	25
PROBLEM NARKOTYKOWY	26
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	27
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	28
INNE UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE.....	29
PROBLEM PRZEMOCY.....	31
ZESTAWIENIE WYNIKÓW DIAGNOZY	35
WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	36
WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	39
REKOMENDACJE.....	42
BIBLIOGRAFIA	46
SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	46
SPIS TABEL.....	46
SPIS WYKRESÓW.....	46
SPIS RYSUNKÓW	47

WPROWADZENIE

Uwarunkowania gospodarcze oraz zmiany struktury społeczno-ekonomicznej, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich kilku lat mają niebagatelny wpływ na jakość życia i funkcjonowanie społeczności lokalnej. Wynikiem pewnych przeobrażeń jest nawarstwianie się problemów społecznych występujących na poziomie lokalnym.

Problemy społeczne „to ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludzi, przez silne grupy bądź przez charyzmatyczne jednostki oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić¹”. Należy pamiętać, iż skutki problemów społecznych dotyczą nie tylko osób dotkniętych nimi bezpośrednio, ale równie często członków ich rodzin. Konsekwencjami problemów społecznych może być pogorszenie standardu życia, prawidłowego rozwoju jednostek, a także brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Sposobem na zbadanie i określenie występujących problemów w danej zbiorowości jest Diagnoza Problemów Społecznych. Jest ona pewnego rodzaju oceną aktualnego stanu rzeczy, która pozwala na identyfikację i opis zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie niezaspokojenia potrzeb danej społeczności.

METODOLOGIA BADAŃ

CELE BADANIA

Niniejsza Diagnoza ma na celu ukazanie skali problemów społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów z terenu **Gminy Miejskiej Malbork**.

METODY, TECHNIKI I NARZĘDZIA BADAWCZE

Metoda badawcza – „określony, powtarzalny i wyuczony sposób – schemat lub wzór – postępowania, świadomie skierowanego na realizację pewnego celu poprzez dobór środków odpowiednich do tego celu”².

¹ K. Frysztacki, *Socjologia problemów społecznych*, Warszawa 2009, s. 20.

² S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2007, s. 19.

Rodzaje metod badawczych:

- jakościowe – uzyskiwane są tutaj przede wszystkim odpowiedzi na pytanie „dlaczego”?
- ilościowe – uzyskiwane są tutaj przede wszystkim odpowiedzi na pytania „ile”?
- triangulacja metod badawczych – metoda mieszana wykorzystująca dwie lub więcej metod jakościowych lub ilościowych.

Techniki badawcze:

- PAPI (ang. *Paper and Pencil Interview*) – wywiad osobisty prowadzony przez ankietera z wykorzystaniem papierowego kwestionariusza,
- CATI (ang. *Computer Assisted Telephone Interview*) – wywiad telefoniczny prowadzony przez ankietera,
- CAPI (ang. *Computer Assisted Personal Interview*) – wspomagany komputerowo wywiad osobisty prowadzony przez ankietera,
- CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interview*) – technika, w której respondent samodzielnie wypełnia kwestionariusz ankiety dostępny online.

Poniższe badania wśród **uczniów** oraz **dorosłych mieszkańców** zostały wykonane zgodnie z metodą ilościową, za pomocą techniki CAWI.

DOBÓR PRÓBY

Próba badawcza – jest to część populacji, którą chcemy zbadać.

Dobór próby badawczej, czyli zdefiniowanie jaką część danej zbiorowości będziemy badać, może być on losowy albo nielosowy. W przypadku poniższych badań zastosowano dobór losowy, ponieważ badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby zbadać wszystkich jej członków. Badania zostały przeprowadzone w październiku 2025 roku i wzięło w nich udział łącznie 547 osób. Poniższy rysunek przedstawia strukturę próby badawczej.

Rysunek 1. Struktura badanej grupy

PROBLEMATYKA BADANIA

ALKOHOLIZM

NARKOMANIA

NIKOTYNIZM

UZALEŻNIENIA
BEHAWIORALNE

PRZEMOC DOMOWA

W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o 0,5 pp. od 100%.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Miejskiej Malbork wypełnili łącznie 429 kwestionariuszy ankiet. Poniżej przedstawiono strukturę badanej próby z podziałem na płeć. Można zauważyć, że większy udział uczniów w badaniu diagnozującym problemy społeczne miały dziewczynki, które stanowiły 52,0% próby badawczej, natomiast chłopcy wypełnili 48,0% kwestionariuszy.

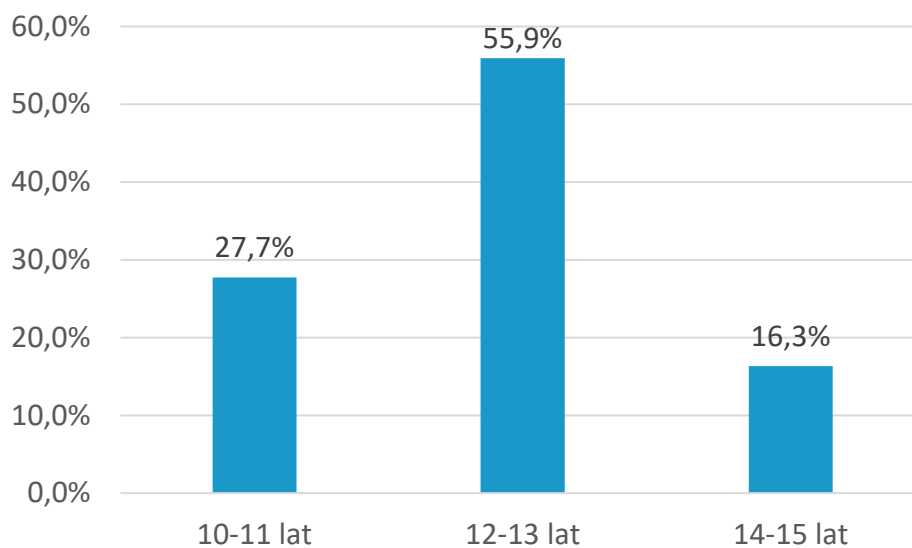
Rysunek 2. Płeć uczniów uczestniczących w badaniu: $N^3=429$

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, najwięcej kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci w wieku 12-13 lat (55,9%). Co czwarty był w wieku 10-11 lat (27,7%), natomiast najmniej, bo 16,3% ankietowanych mieściło się w przedziale 14-15 lat.

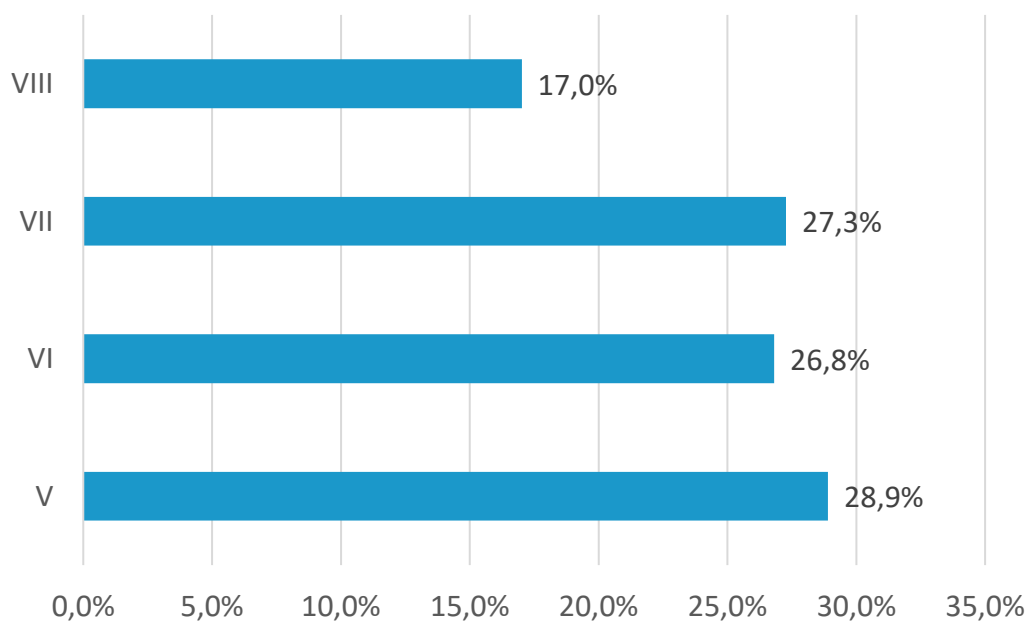
³ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 1. Wiek uczniów: N=429

Kolejny wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. 28,9% ankietowanych uczęszcza do V klasy szkoły podstawowej, a nieco mniej, bo 27,3% do VII, natomiast 26,8% do VI klasy podstawowej. Najmniejsza grupa badanych to uczniowie klasy VIII – 17,0%.

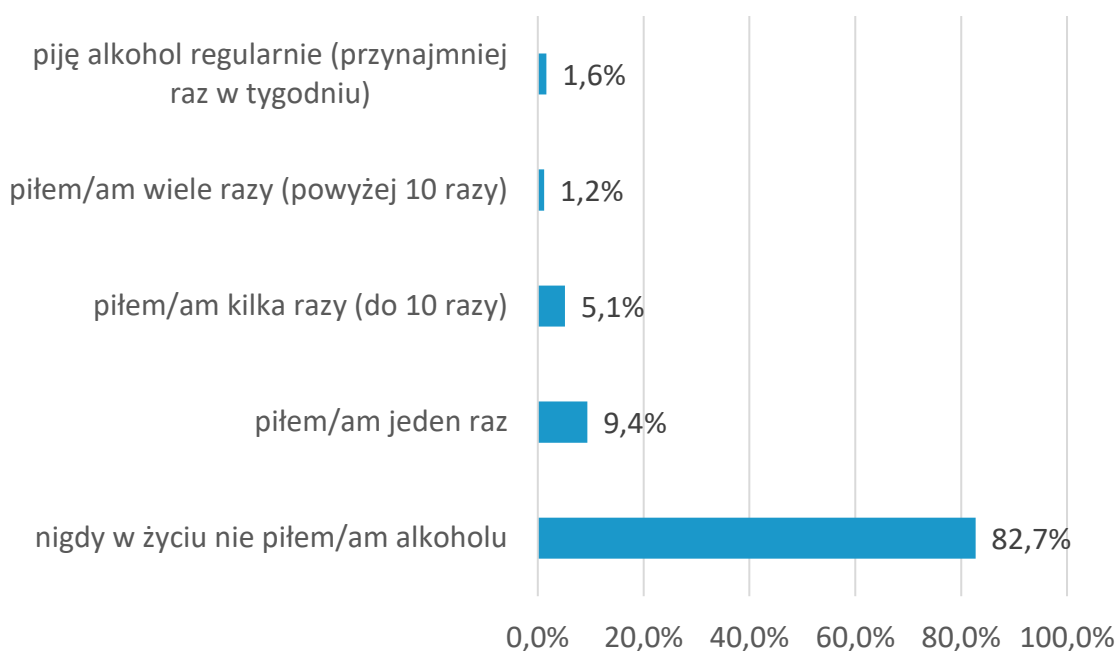
Wykres 2. Klasa: N=429

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwszy z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z terenu Gminy Miejskiej. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miał blisko co szósty uczeń (17,3%), wśród których 9,4% spożyło go jednokrotnie, 5,1% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 1,2% – wiele razy (powyżej 10 razy), a 1,6% ma z nim regularną styczność, tj. pije go przynajmniej raz w tygodniu.

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=429

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych badanych odpowiedzi, kontakt z alkoholem miało w tym okresie 19 osób będących po inicjacji alkoholowej (25,8%). Wśród tych osób, największy odsetek pił alkohol 1-2 razy (11 osób, tj. 14,9%) lub więcej niż 7 razy (5 osób, tj. 6,8%). 3 ankietowanych wskazało, iż piło alkohol 3-4 razy (4,1%).

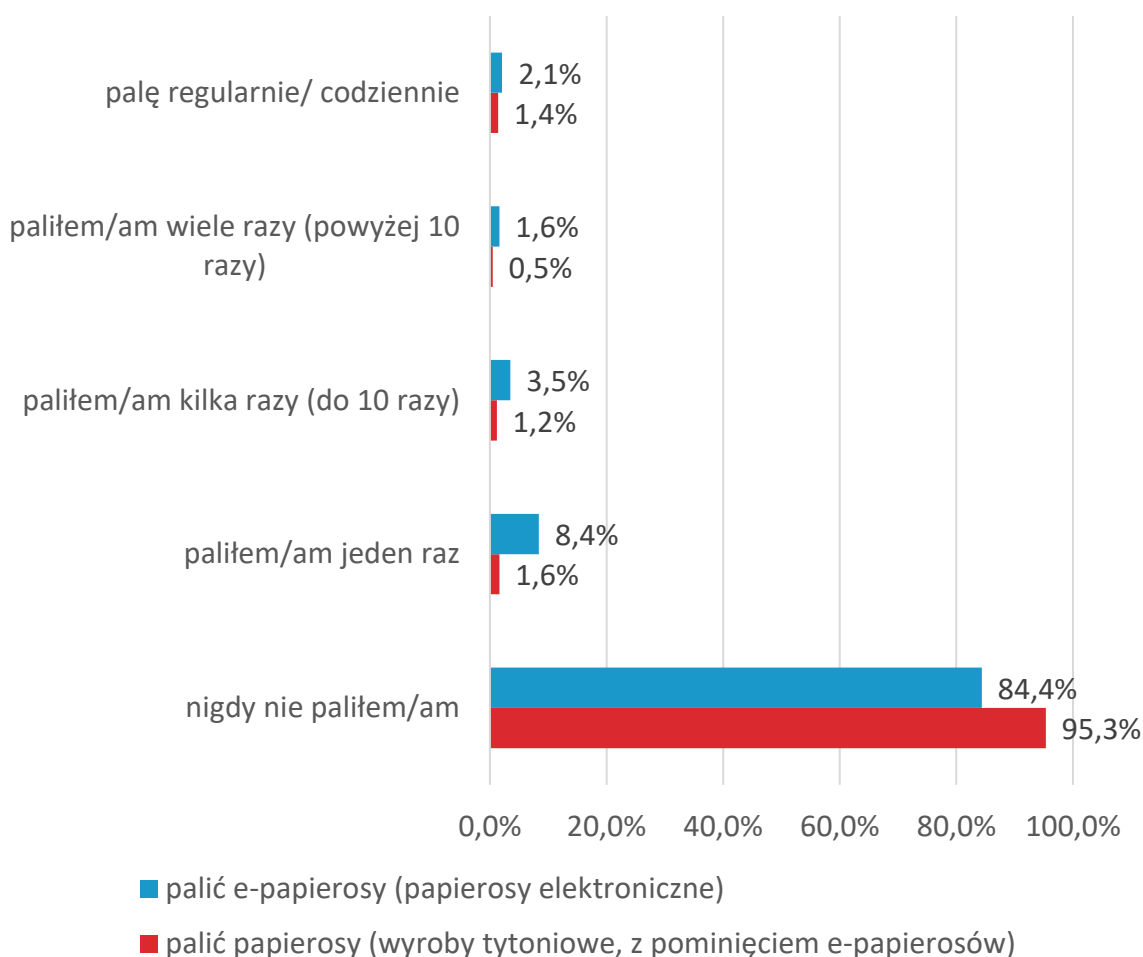
Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=74

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	74,3%	55
1 – 2 razy	14,9%	11
3 – 4 razy	4,1%	3
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	6,8%	5

PROBLEM NIKOTYNOWY

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów Gminy Miejskiej Malbork podjęto się także próby określenia skali i częstotliwości sięgania przez młode osoby po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodzieży wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi (papierosami) miało 4,7% ankietowanych, wśród których 1,6% paliło je jednokrotnie, 1,2% – kilka razy (do 10 razy), 0,5% uczniów paliło wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 1,4% młodzieży robi to regularnie/codziennie. Kontakt z e-papierosami miało 15,6% ankietowanych, wśród których 8,4% sięgnęło po nie jednokrotnie, 3,5% – kilka razy (do 10 razy), 1,6% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 2,1% robi to regularnie/codziennie.

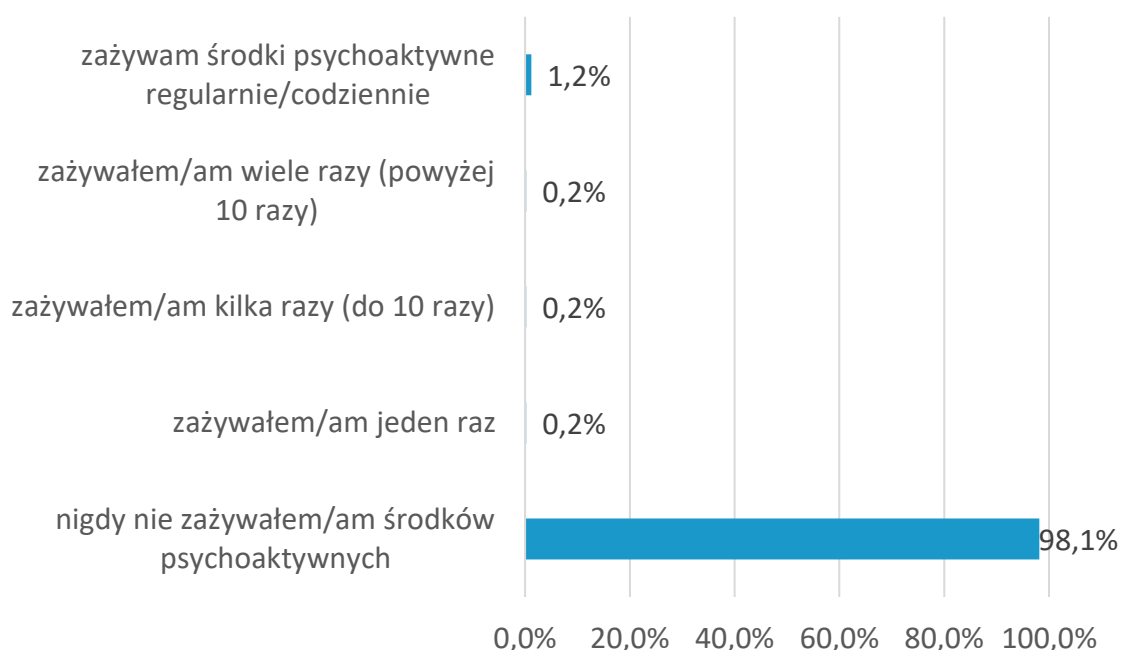
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=429

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów. W celu określenia skali występowania tego problemu, młodych mieszkańców zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, po środki psychoaktywne kiedykolwiek sięgnęło 1,8% uczniów, wśród których po 0,2% zrobiło to raz, kilka (do 10 razy) lub wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 1,2% robi to regularnie/codziennie.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=429

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęło po nie 7 osób (87,5%), z czego po 1 z nich zażywało tego typu substancje 1-2 razy lub 3-4 razy (po 12,5%), natomiast największy odsetek wskazał na częstotliwość „więcej niż 7 razy” (5 osób, tj. 62,5%).

Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=8

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	12,5%	1
1 – 2 razy	12,5%	1
3 – 4 razy	12,5%	1
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	62,5%	5

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, wszyscy wskazywali na marihuanę (8 osób, tj. 100%), a na drugim miejscu znalazły się: mefedron i leki w celu odurzenia (po 5 osób, tj. 62,5%). Po 3 uczniów zażywało amfetaminę i dopalacze (po 37,5%), natomiast wśród innych substancji wskazywano na *fentanyl* (1 osoba, tj. 12,5%).

Tabela 3. Jakie były to substancje? N=8

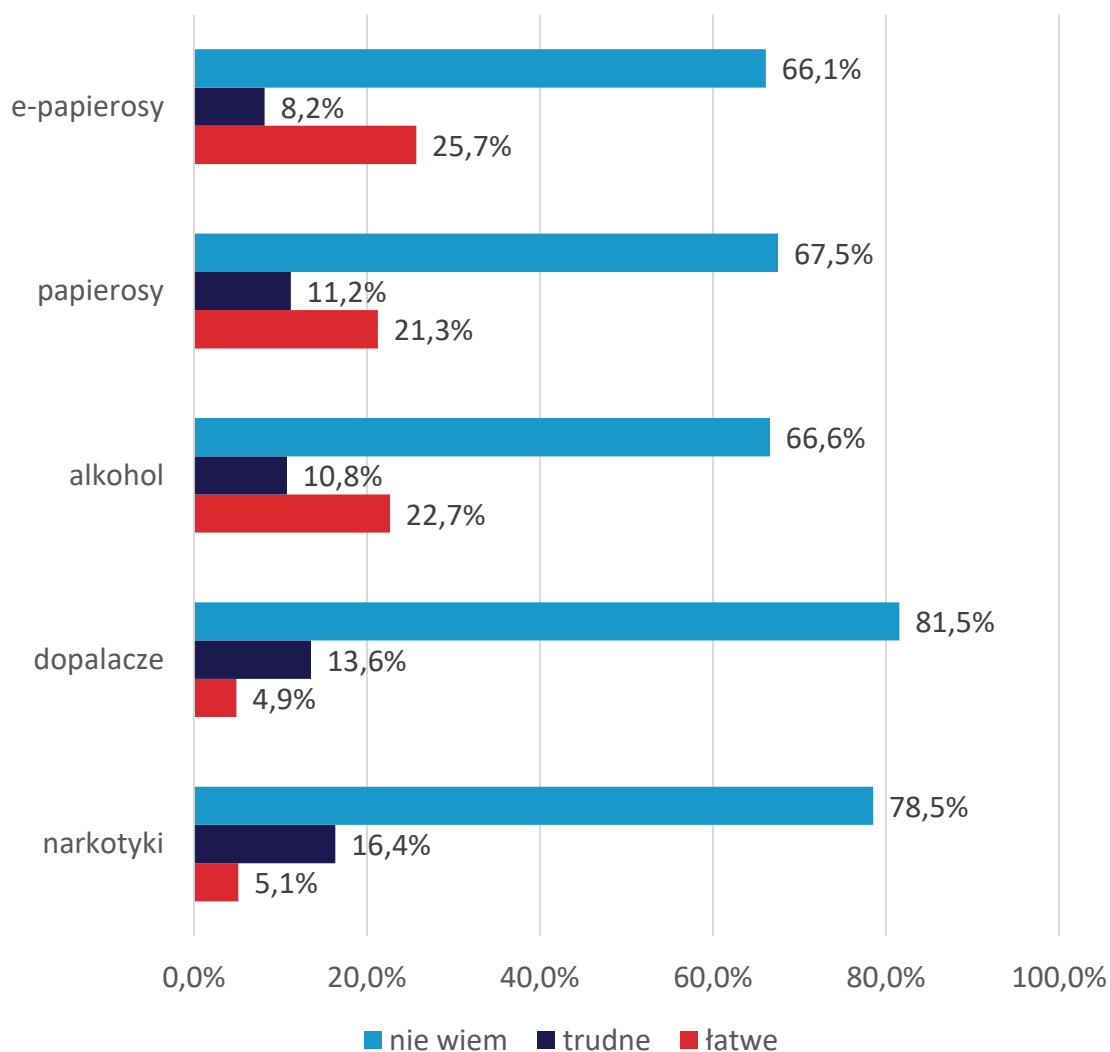
Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	100,0%	8
mefedron	62,5%	5
leki w celu odurzenia	62,5%	5
amfetamina	37,5%	3
dopalacze	37,5%	3
inne	12,5%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, szkodliwe oraz nielegalne substancje są dostępne w Gminie Miejskiej Malbork, w tym przede wszystkim papierosy, alkohol i e-papierosy. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 5,1% ankietowanych, a trudne dla 16,4%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 4,9% uczniów, a trudne dla 13,6%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 22,7% badanych, a trudny dla 10,8%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 21,3% respondentów, a trudne dla 11,2%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 25,7% młodych mieszkańców, a trudne dla 8,2%.

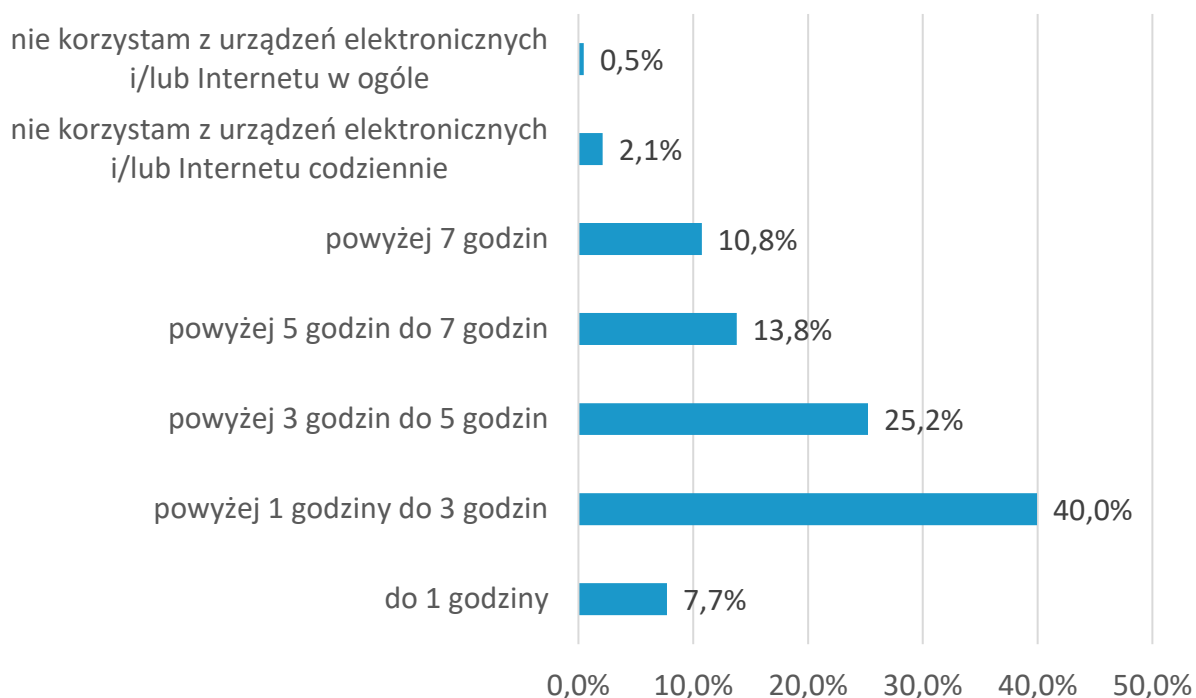
Wykres 6. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=429

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie jak dużo czasu uczniowie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców, znaczna część z nich poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dużą ilość czasu w ciągu dnia. Tylko 7,7% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich do 1 godziny dziennie, 40,0% odpowiedzi padło na przedział od 1 do 3 godzin, 25,2% – powyżej 3 do 5 godzin, a 13,8% – powyżej 5 do 7 godzin dziennie. Na odpowiedź powyżej 7 godzin dziennie wskazało 10,8% badanych. Codziennie nie korzysta z nich 2,1% uczniów, a w ogóle – 0,5%.

Wykres 7. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=429

W dalszej kolejności badanych zapytano o to, czy kiedykolwiek zdarzyło im się skłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Taka sytuacja zdarzyła się 39,3% badanych (166 osób), w tym 25 ankietowanym – bardzo często (5,9%), 7 uczniom – często (1,7%), 90 respondentom – czasami (21,3%), natomiast 44 osobom – raz w życiu (10,4%). Ponad połowa ankietowanych odpowiedziała przecząco na to pytanie (257 osób, tj. 60,8%).

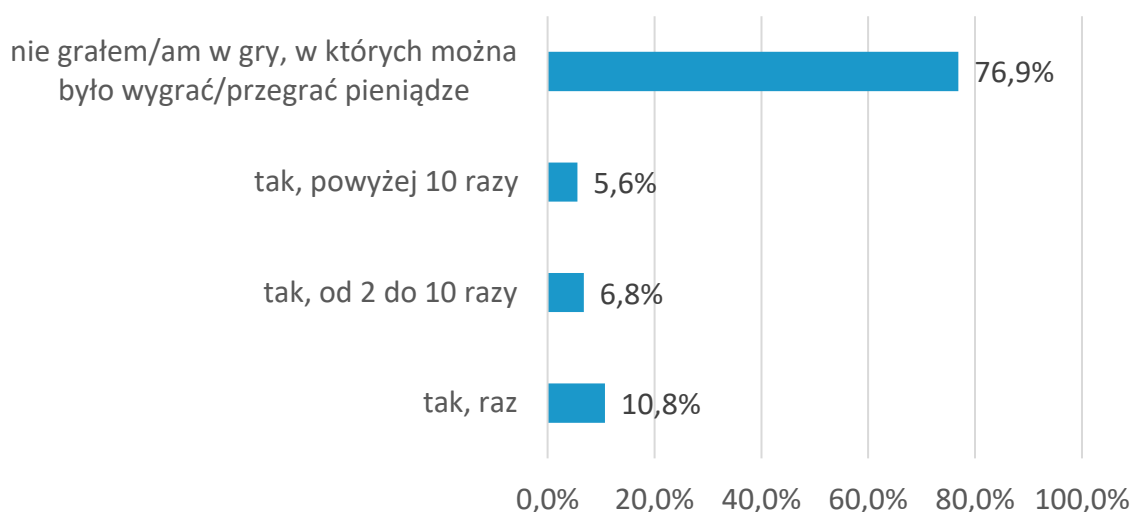
Tabela 4. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=423

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	5,9%	25
tak, często	1,7%	7
tak, czasami	21,3%	90
tak, jednokrotnie	10,4%	44
nie	60,8%	257

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 23,2% badanych. Wśród tych osób 10,8% grało w nie 1 raz, 6,8% – od 2 do 10 razy, natomiast 5,6% – powyżej 10 razy.

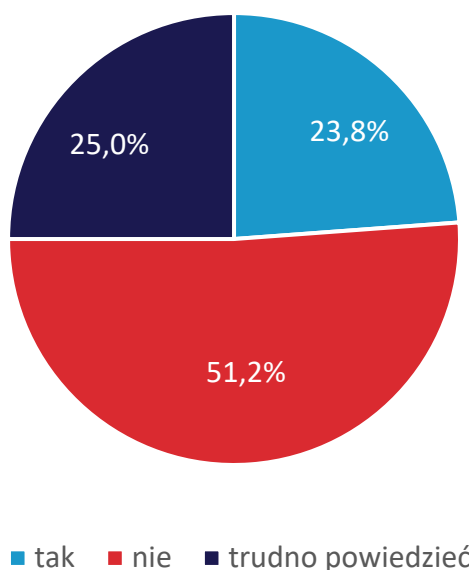
Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraunki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=429

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Miejskiej Malbork. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Co czwarty badany odpowiedział twierdząco (23,8%) lub zaznaczył odpowiedź „trudno powiedzieć” (25,0%).

Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=429

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły – przyznało to 46 badanych (47,4%), z kolei 27 respondentów wskazało na kolegów/koleżanki spoza szkoły (27,8%). 26 osób wyróżniło rodzeństwo (26,8%), 12 młodych osób doświadczyło przemocy ze strony nieznajomych (12,4%), 11 badanych doznało przemocy ze strony taty (11,3%), a 8 uczniów ze strony mamy (8,3%). Po 5 ankietowanych wskazało na dalszych członków rodziny lub inne osoby, wśród których wymieniono m. in. *nauczycieli* (po 5,2%). 5 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=97

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie ze szkoły	47,4%	46
koledzy/koleżanki spoza szkoły	27,8%	27
rodzeństwo	26,8%	26
nieznajoma osoba	12,4%	12
tata	11,3%	11
mama	8,3%	8
dalsi członkowie rodziny	5,2%	5
inne osoby	5,2%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejna tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doznało 59 badanych (62,1%),
- przemocy fizycznej doświadczyło 49 uczniów (51,6%),
- zaniedbania doznało 8 ankietowanych (8,4%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 6 respondentów (6,3%),

7 badany pominęło to pytanie.

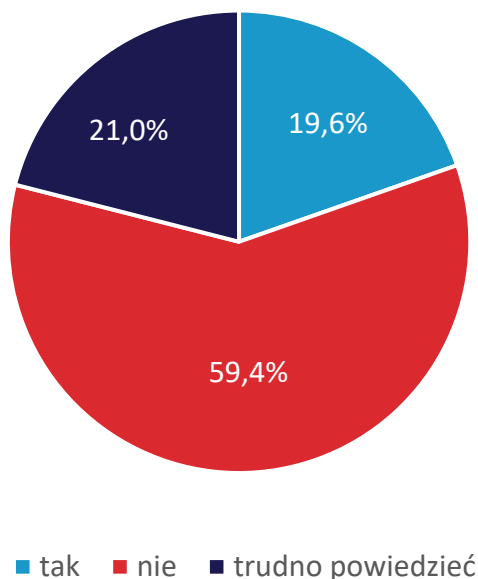
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=95

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	62,1%	59
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	51,6%	49
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	8,4%	8
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	6,3%	6

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedział co piąty uczeń, tj. 19,6%, a 21,0% ankietowanych trudno było odpowiedzieć jednoznacznie na to pytanie.

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=429

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że:

- przemoc psychiczną zastosowało 46 ankietowanych (60,5%),
- przemoc fizyczną stosowało 39 respondentów (51,3%),
- przemocy seksualnej dopuściło się 6 badanych (7,9%).

8 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=76

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	60,5%	46
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	51,3%	39
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób, który go zawstydyzał itp.	7,9%	6

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy wobec uczniów ze swojej szkoły – wskazało na to 37 osób (46,8%), natomiast po 27 respondentów na kolegów/koleżanki spoza szkoły oraz rodzeństwo (po 34,2%). Kolejno 14 nastolatków zaznaczyło nieznaną osobę (17,7%), po 4 uczniów podało dalszych członków rodziny oraz inne osoby wymieniając *partnerów ze sparingów oraz zwierzęta* (po 5,1%). Najmniejszą grupę stanowiła młodzież, która zaznaczyła odpowiedź „rodzice” (2 osoby, tj. 2,5%). 5 badanych pominęło to pytanie.

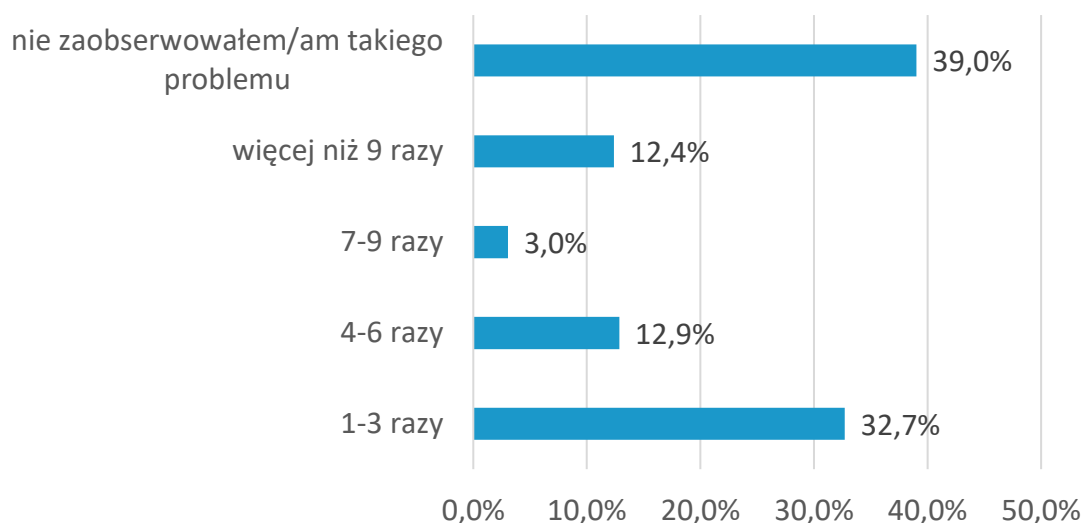
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=79

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów ze szkoły	46,8%	37
kolegów/koleżanek spoza szkoły	34,2%	27
rodzeństwa	34,2%	27
nieznajomych osób	17,7%	14
dalszych członków rodziny	5,1%	4
innych osób	5,1%	4
rodziców	2,5%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

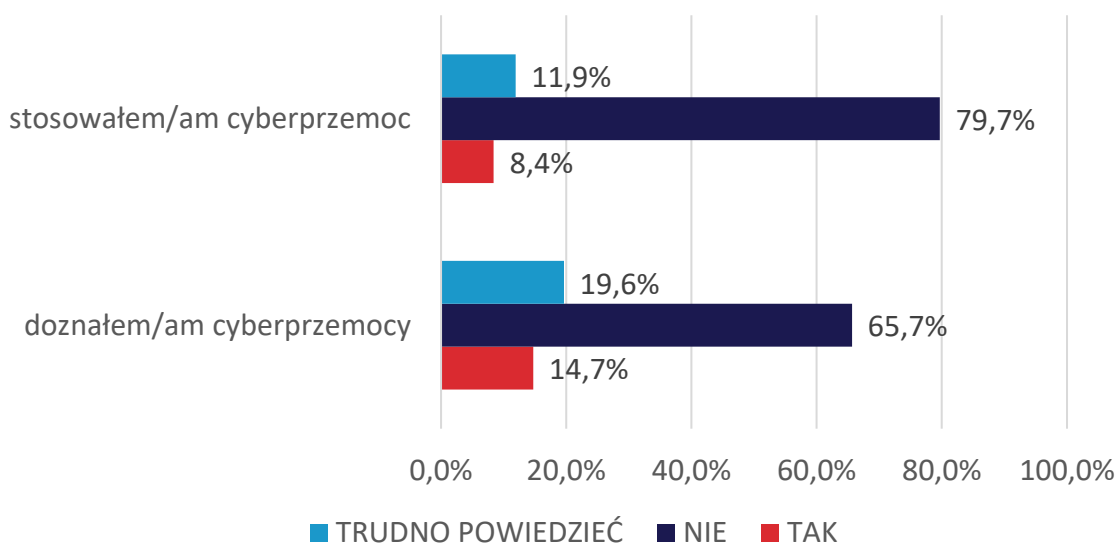
Następne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole. Zdaniem 39,0% ankietowanych przemoc między uczniami w ich szkole nie występuje. Respondenci, którzy przyznali, że w ich szkole się to zdarza stanowią 61,0% wszystkich badanych, przy czym 32,7% z nich przyznało, że takie sytuacje miały miejsce 1-3 razy w roku, 12,9% – 4-6 razy, 3,0% – 7-9 razy, natomiast 12,4% ankietowanych odpowiedziało, iż problem przemocy między uczniami zauważał więcej niż 9 razy w ciągu ostatniego roku szkolnego.

Wykres 11. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=429

Następnie uczniowie biorący udział w badaniu mieli odpowiedzieć na pytanie, czy sami stosowali lub doświadczyli cyberprzemocy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. 14,7% uczniów stwierdziło, że doświadczyło cyberprzemocy, natomiast 19,6% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że odsetek 8,4% respondentów przyznał się do stosowania przemocy w Internecie, jednocześnie 11,9% osób wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

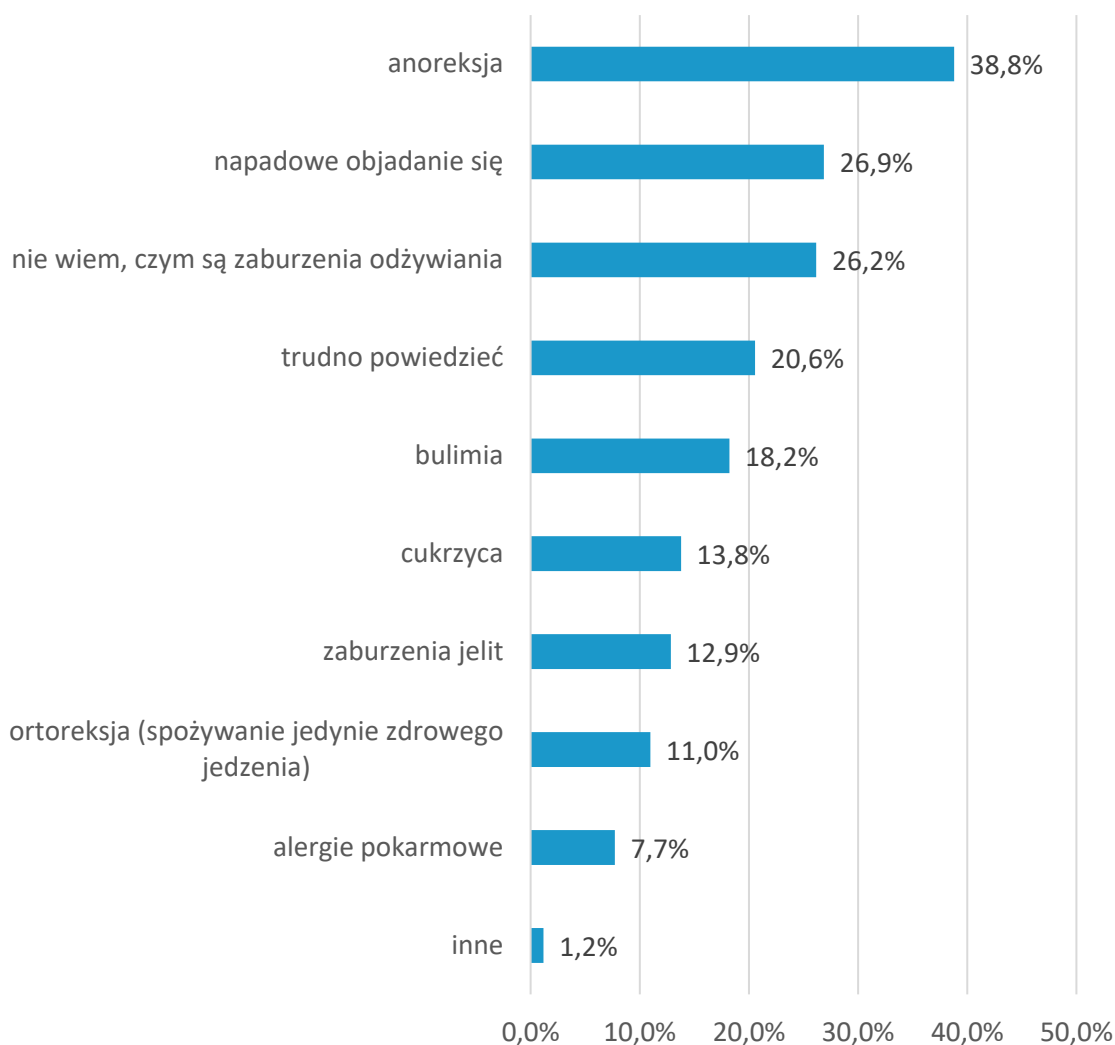
Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozesyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=429

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejna część badania przeprowadzonego wśród uczniów z Gminy Miejskiej Malbork dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Średnio co czwarty badany przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania (26,2%), a 20,6% trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (38,8%), napadowe objadanie się (26,9%) oraz bulimię (18,2%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 13,8% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 12,9% osób w przypadku zaburzeń jelit oraz 7,7% jeżeli chodzi o alergie pokarmowe.

Wykres 13. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=429

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miejskiej Malbork, a także skala korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze, przemocy domowej oraz cyberprzemocy oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

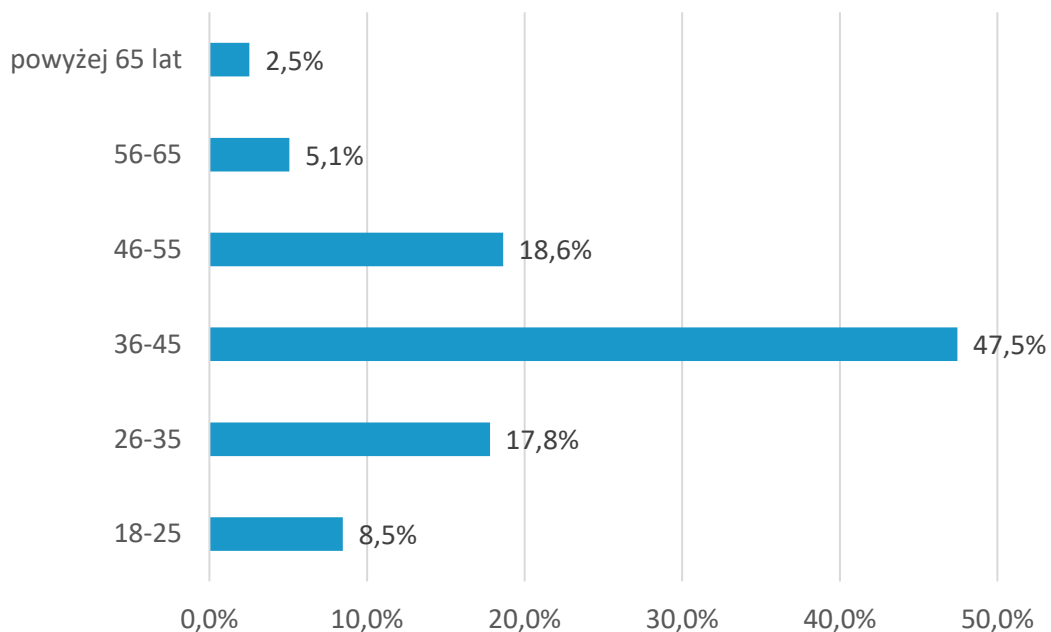
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy Miejskiej Malbork udział wzięło łącznie 118 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość ankiet przekazały kobiety, które uzupełniły łącznie 83,9% kwestionariuszy, natomiast mężczyźni wypełnili pozostałe 16,1% ankiet.

Rysunek 3. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=118

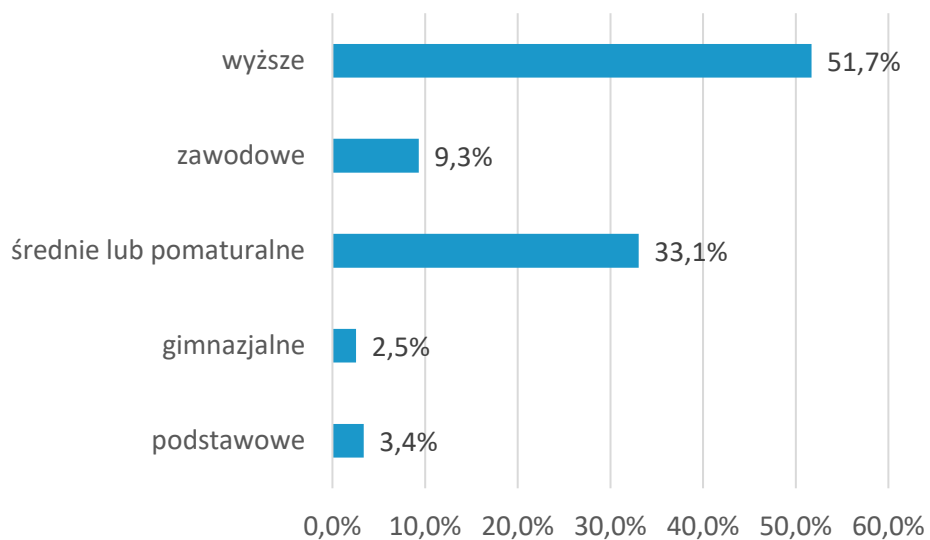
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem ich wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 36-45 lat (47,5%), a następnie w wieku 46-55 lat (18,6%) oraz 26-35 lat (17,8%). W badaniu udział wzięli również mieszkańcy mający 18-25 lat (8,5%), 56-65 lat (5,1%), a najmniejszy odsetek stanowiły osoby powyżej 65 roku życia (2,5%).

Wykres 14. Wiek: N=118

Respondenci zostali zapytani również o wykształcenie. Jak wynika z ich deklaracji, 51,7% badanych legitymuje się wykształceniem wyższym, 33,1% – średnim lub pomaturalnym, a 9,3% – zawodowym. 3,4% kwestionariuszy ankiet wypełnili mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, a 2,5% – gimnazjalnym.

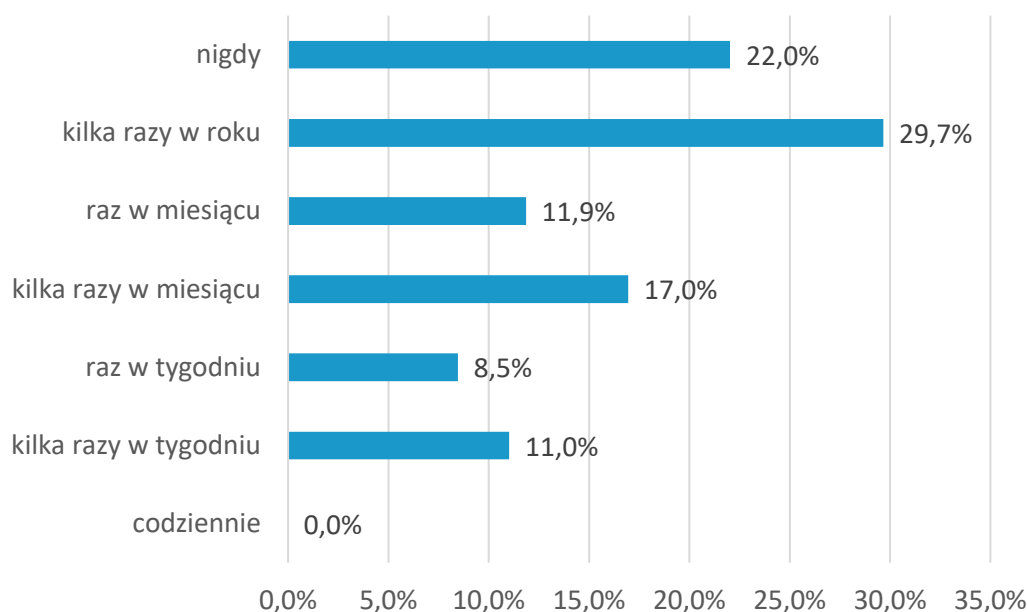
Wykres 15. Wykształcenie: N=118

PROBLEM ALKOHOLOWY

W pierwszym pytaniu tego bloku tematycznego, dorosłych mieszkańców Gminy Miejskiej Malbork poproszono o określenie, z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 22,0% ankietowanych, natomiast 29,7% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 11,9% badanych spożywa alkohol raz w miesiącu, 17,0% – kilka razy w miesiącu, 8,5% – raz w tygodniu, a 11,0% – kilka razy w tygodniu. Żaden badany nie przyznał się do codziennego picia alkoholu.

Wykres 16. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=118

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Zdecydowana większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (74 osoby, tj. 80,4%). Przeciwnie odpowiedziało 19,6% ankietowanych (18 osób), z czego 9 z nich zadeklarowało, że miało to miejsce 1 raz (9,8%), 6 respondentów od 2 do 5 razy (6,5%), 2 badanych wskazało na częstotliwość 6-10 razy (2,2%), natomiast 1 ankietowany – powyżej 10 razy (1,1%).

Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=92

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	9,8%	9
2-5 razy	6,5%	6
6-10 razy	2,2%	2
powyżej 10 razy	1,1%	1
ani razu	80,4%	74

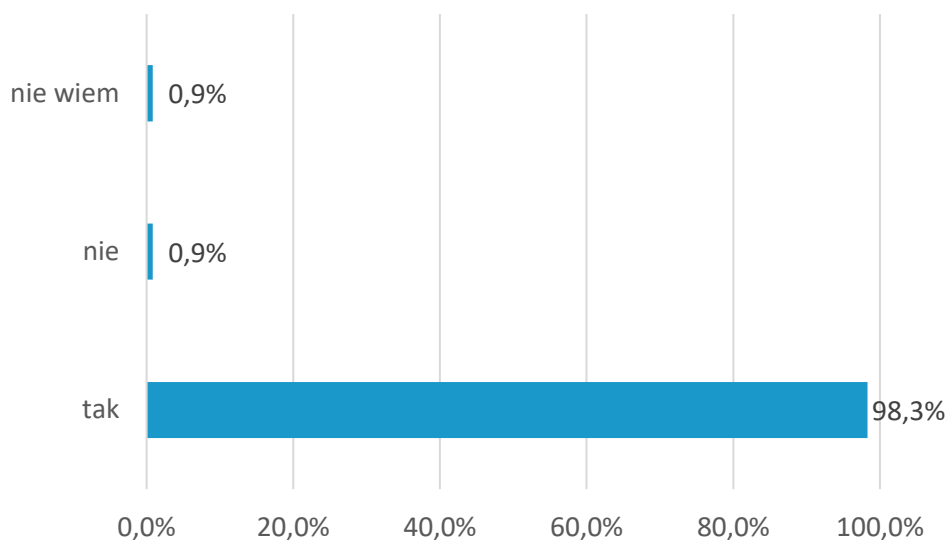
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy Miejskiej. Wśród badanych 16 osób podało, że nie posiada prawa jazdy (9,9%), a tylko 1 ankietowany, że zdarza mu się to często (1,1%). Wszyscy pozostali respondenci zaprzeczyli, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadzili pojazd po spożyciu alkoholu (81,5%, tj. 75 osób).

Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=92

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	81,5%	75
raz mi się to zdarzyło	0,0%	0
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	1,1%	1
nie posiadam prawa jazdy	17,4%	16

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość dorosłych mieszkańców jest świadoma szkodliwości napojów alkoholowych (98,3%), a po 0,9% badanych nie miało wiedzy w tym temacie lub odpowiedziało przecząco.

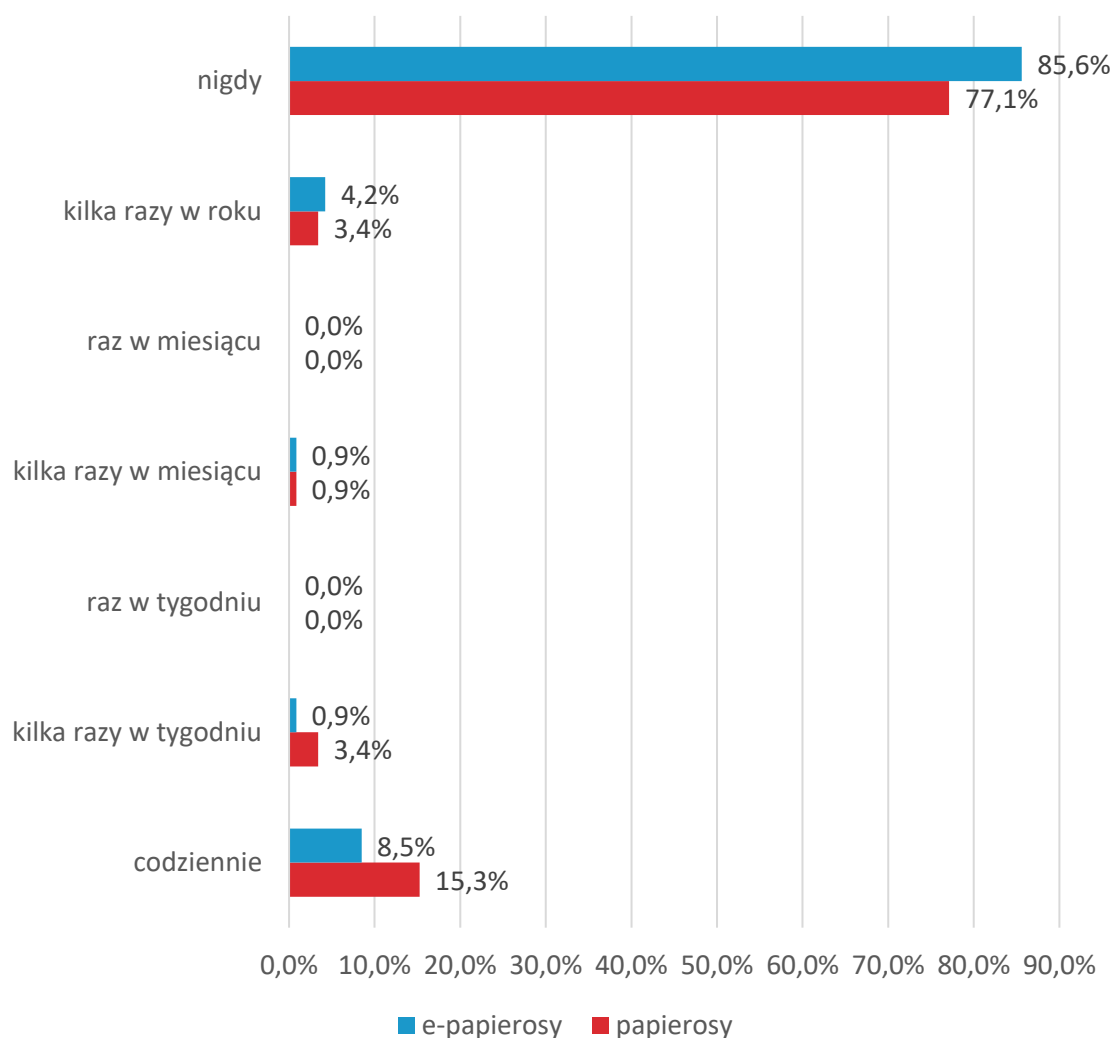
Wykres 17. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=118

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców. Papierosy tradycyjne pali 23,0% ankietowanych, spośród których po 3,4% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku lub kilka razy w tygodniu, 0,9% – kilka razy w miesiącu, a na codzienne palenie wskazało 15,3% ankietowanych – osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga 14,5% uczestników badania, przy czym 8,5% robi to codziennie, po 0,9% – kilka razy w tygodniu lub kilka razy w miesiącu, z kolei 4,2% – kilka razy w roku.

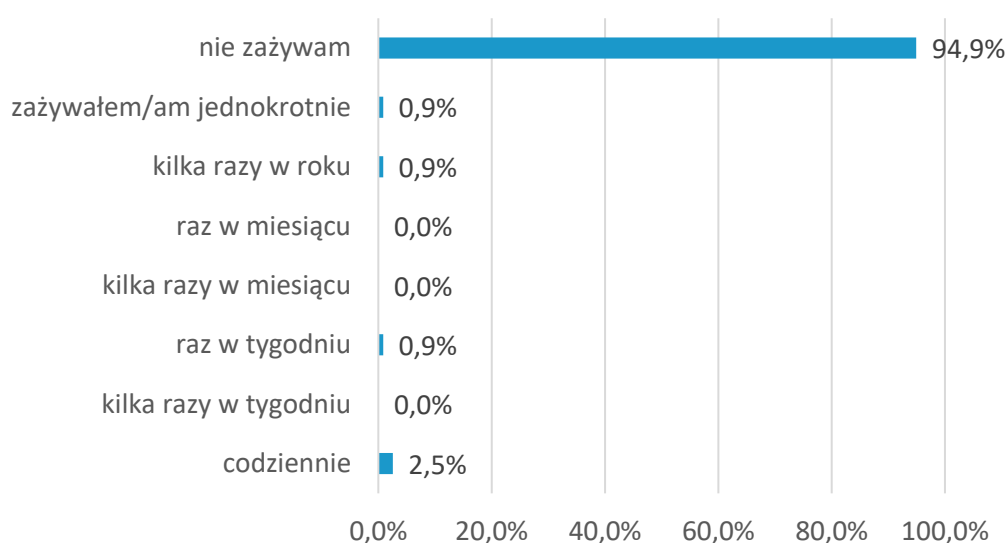
Wykres 18. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=118

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miejskiej Malbork. Jak wynika z analizy materiału badawczego 94,9% ankietowanych nie zażywa środków psychoaktywnych, po 0,9% zażywało je raz w życiu, kilka razy w roku lub robi to raz w tygodniu. Na codzienne zażywanie takich środków wskazało 2,5% badanych.

Wykres 19. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=118

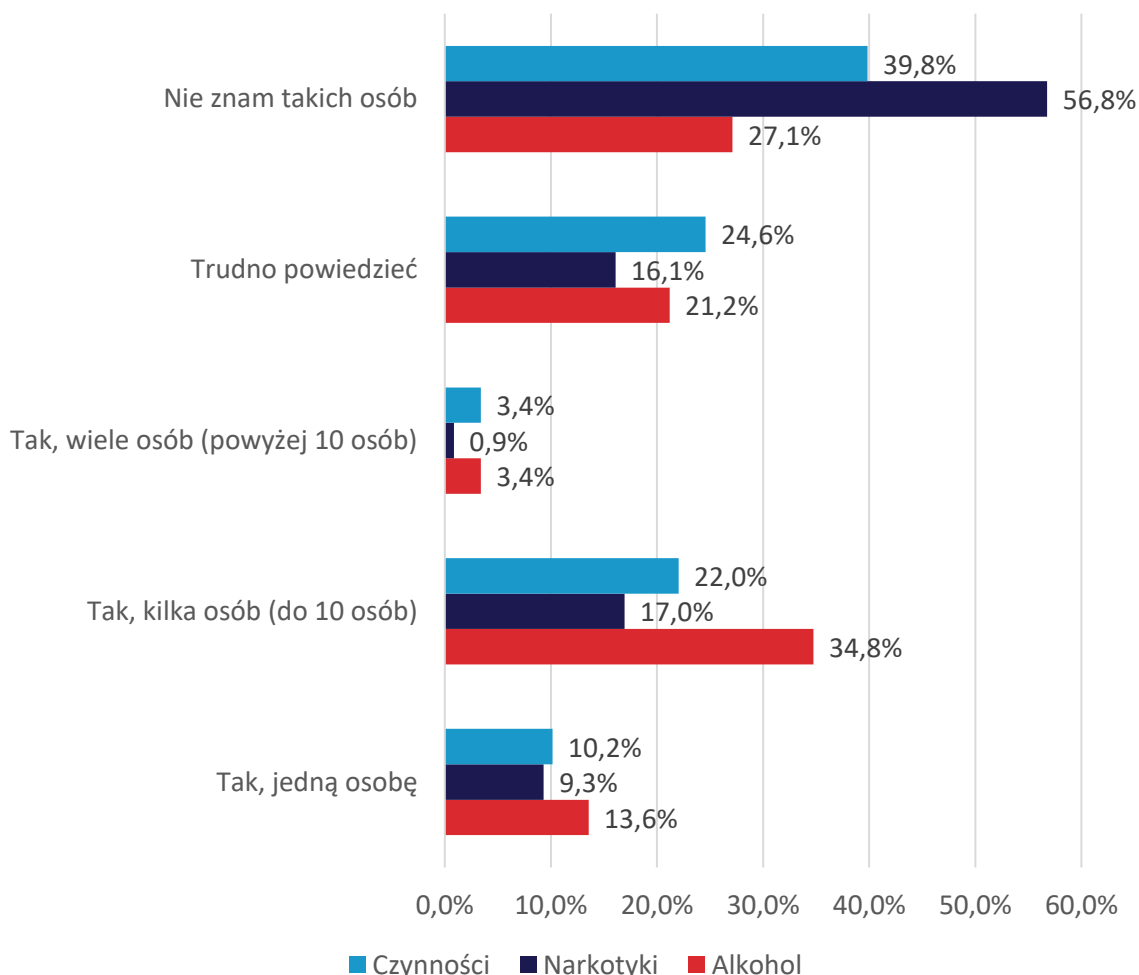

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 51,8% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 13,6% jedną osobę, 34,8% – kilka osób (do 10), 3,4% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 21,2% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;
- 27,2% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 9,3% jedną osobę, 17,0% – kilka osób (do 10), 0,9% – wiele osób (powyżej 10 osób), natomiast 16,1% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”;

- 35,6% badanych zna osoby, które dotyczy problem uzależnień behawioralnych, w tym: 10,2% – jedną osobę, 22,0% – kilka osób (do 10), a 3,4% – wiele osób (powyżej 10). 24,6% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. 24,6% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

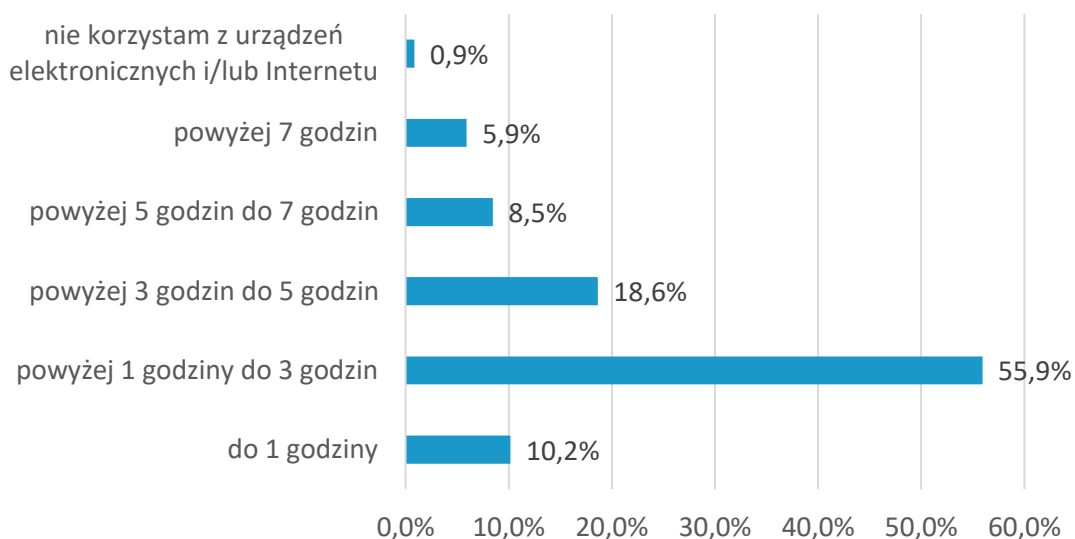
Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=118

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W kolejnym obszarze tematycznym mieszkańców zapytano o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, korzystanie z nich powyżej 1 godziny do 3 godzin dziennie zadeklarowało 55,9% badanych, a powyżej 3 do 5 godzin – 18,6%. Ponadto 10,2% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „do 1 godziny”, 8,5% – „powyżej 5 godzin do 7 godzin”, z kolei 5,9% – „powyżej 7 godzin”. Tylko 0,9% osób biorących udział w badaniu nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=118

Zapytano także o to, czy badanym zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Ponad połowa badanych przyznała, że takie sytuacje mają miejsce (71 osób, tj. 60,7%), natomiast przeciwnego zdania było 18,8% ankietowanych (22 osoby). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 10,3% uczestników badania (12 osób), a kolejnych 10,3% respondentów wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń/Internetu (12 osób).

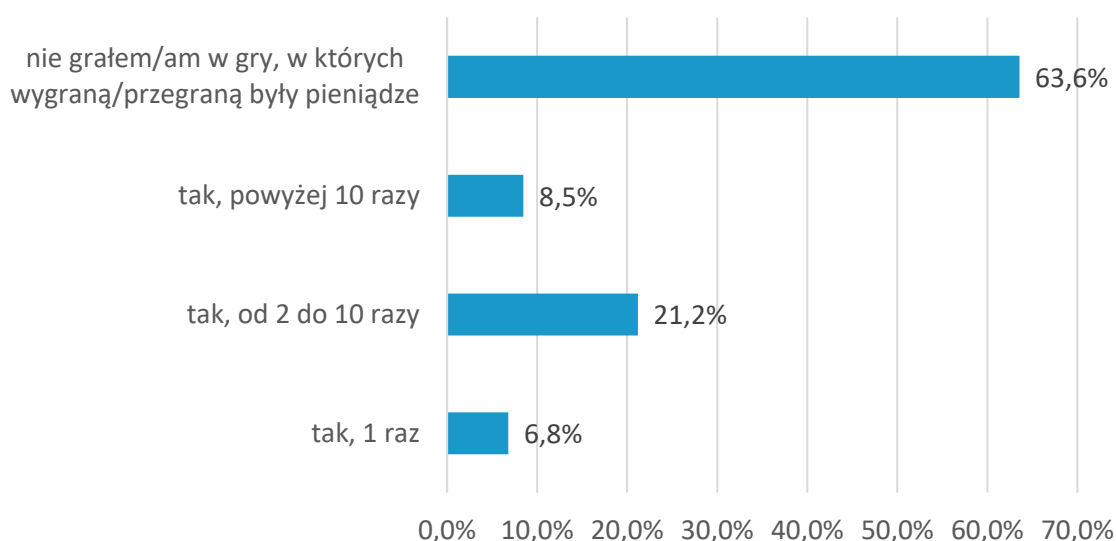
Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładat/a? N=117

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	60,7%	71
nie	18,8%	22
trudno powiedzieć	10,3%	12
nie przewiduję określonego czasu	10,3%	12

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 36,5% badanych, wśród których 6,8%, zadeklarowało, że grało w takie gry jednokrotnie, 21,2% – od 2 do 10 razy, natomiast 8,5% – powyżej 10 razy.

Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=118

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 23,3% respondentów potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji (10 osób), a 69,8% badanych zadeklarowało, iż nie podejmowało się tego typu czynności z powodu kłopotów finansowych (30 osób). 3 respondentom trudno było odpowiedzieć na to pytanie (7,0%).

Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=43

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	23,3%	10
nie	69,8%	30
trudno powiedzieć	7,0%	3

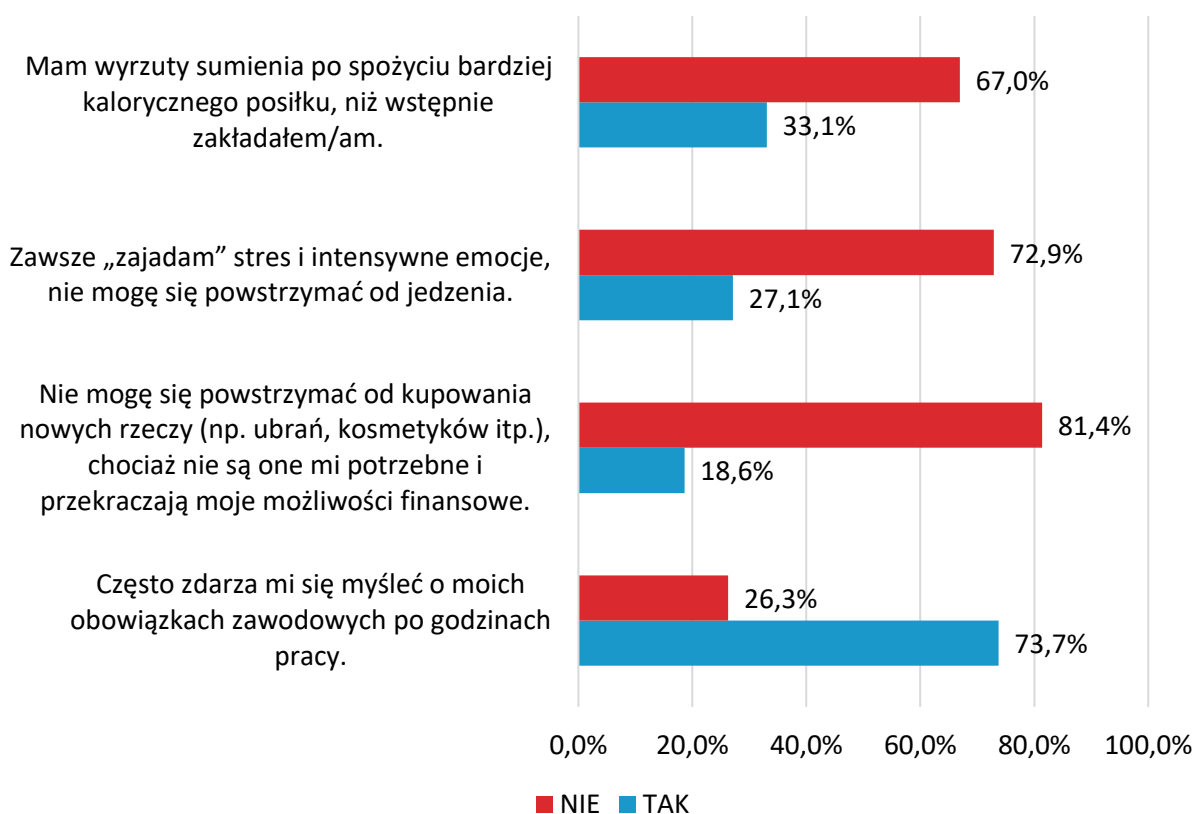
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Mieszkańcy Gminy Miejskiej Malbork udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm, pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich przede wszystkim zaburzeń w zakresie pracoholizmu oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 73,7% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- 18,6% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 27,1% osób biorących udział w badaniu zajada stres i intensywne emocje,
- 33,1% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku.

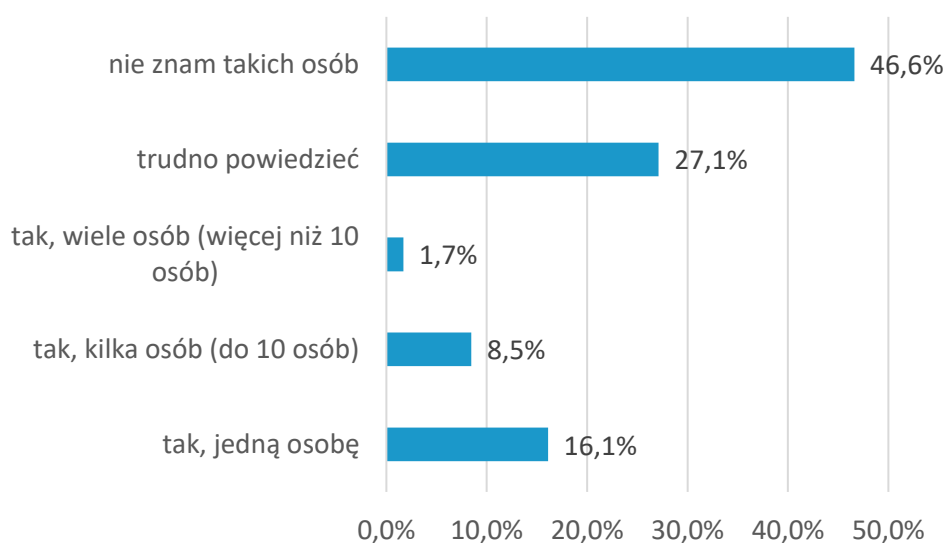
Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=118

PROBLEM PRZEMOCY

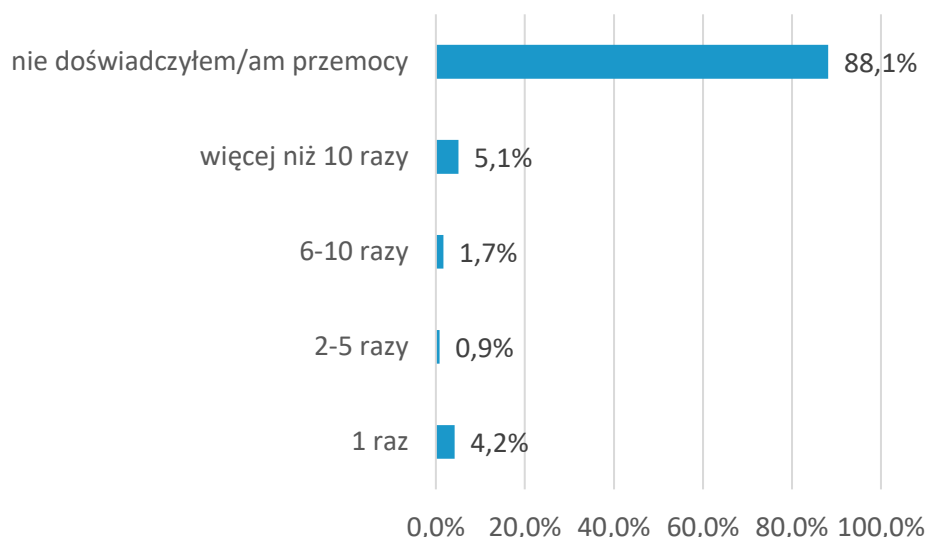
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej. 16,1% respondentów odpowiedziało, że zna 1 taką osobę, 8,5% badanych – kilka osób (do 10), natomiast 1,7% – wiele osób (powyżej 10). 27,1% ankietowanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast 46,6% badanych zadeklarowało, że nie zna nikogo, kto doznaje przemocy w swoim domu.

Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=118

Skala problemu przemocy na terenie Gminy Miejskiej Malbork została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy doznało 11,7% mieszkańców, wśród których 4,2% doświadczyło jej 1 raz, 0,9% – 2-5 razy, 1,7% – 6-10 razy, natomiast 5,1% – więcej niż 10 razy.

Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=118

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że 11 badanych doznało przemocy psychicznej (78,6%), a po 4 osoby – przemocy ekonomicznej i zaniedbania (po 28,6%). Po 3 odpowiedzi padły na przemoc fizyczną i seksualną (po 21,4%). Brak wiedzy w zakresie rodzaju doznawanej przemocy zadeklarowała 1 osoba (7,1%).

Tabela 13. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	78,6%	11
przemoc ekonomiczna	28,6%	4
zaniedbanie	28,6%	4
przemoc fizyczna	21,4%	3
przemoc seksualna	21,4%	3
nie wiem	7,1%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Jak widać w kolejnej tabeli, najwięcej badanych doznało przemocy ze strony partnera/partnerki życiowej (7 osób, tj. 53,9%). 4 respondentów wskazało na rodziców (30,8%), 3 badanych na inne osoby, w tym *pracodawcę* i *byłego konkubenta* (23,1%), natomiast pojedyncze odpowiedzi padły na rodzeństwo, dziecko/dzieci oraz dalszych członków rodziny (po 7,7%). 1 badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

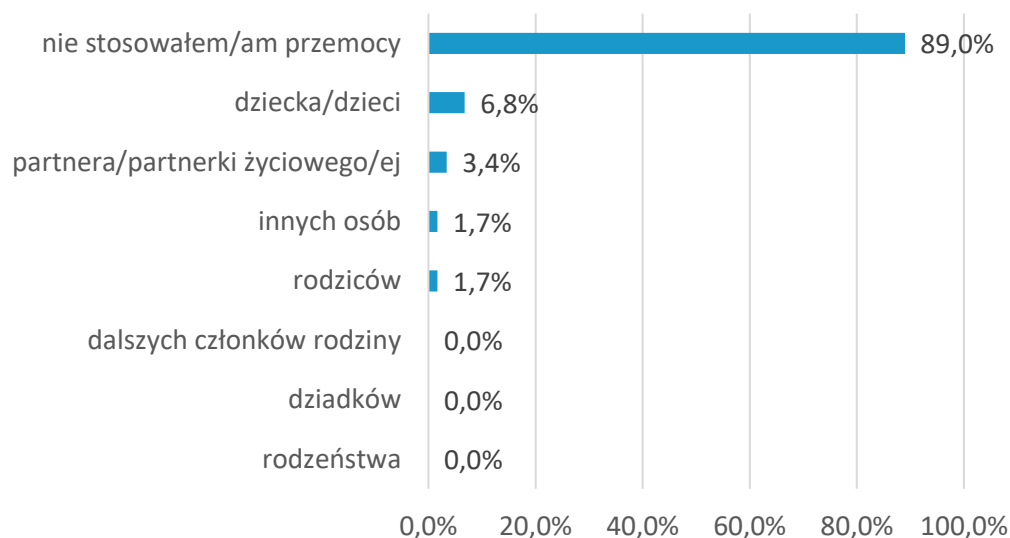
Tabela 14. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka życiowy/a	53,9%	7
rodzice	30,8%	4
inne osoby	23,1%	3
rodzeństwo	7,7%	1
dziecko/dzieci	7,7%	1
dalsi członkowie rodziny	7,7%	1
dziadkowie	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 11,0% badanych mieszkańców. Najczęściej stosowali oni przemoc wobec dziecka/dzieci (6,8%). W dalszej kolejności wskazywano na partnera/partnerkę życiową (3,4%), inne osoby, w tym córkę oraz rodziców (po 1,7%).

Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=118

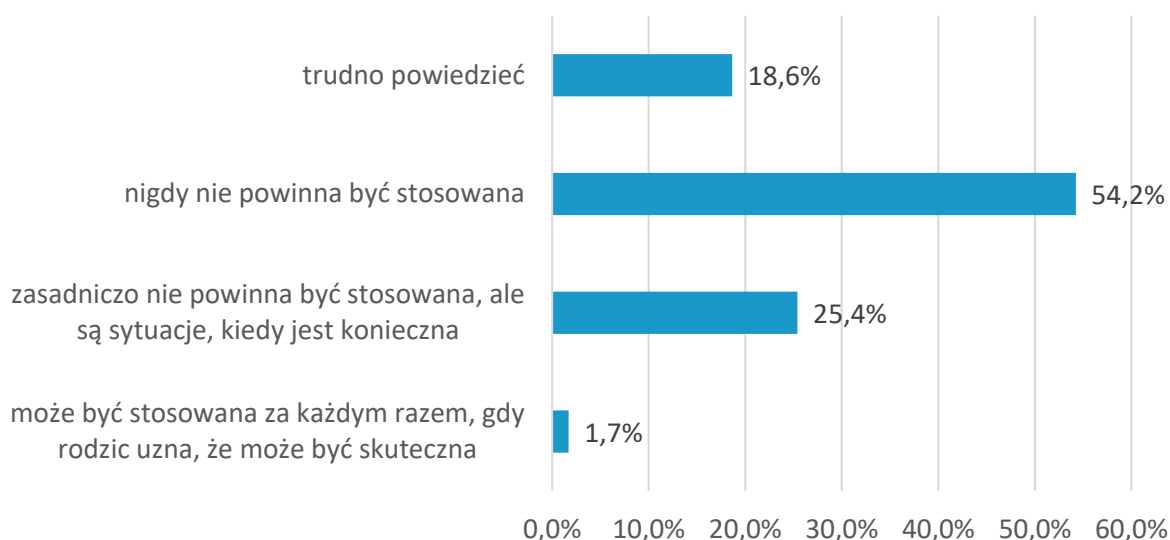

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy Miejskiej Malbork na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kar fizycznych nie neguje 27,1% badanych, z czego 1,7% ankietowanych uważa, że mogą one być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne, a 25,4% respondentów twierdzi, że nie powinny być one stosowane, ale są sytuacje, w których takie kary są konieczne. Jednocześnie 18,6% dorosłych

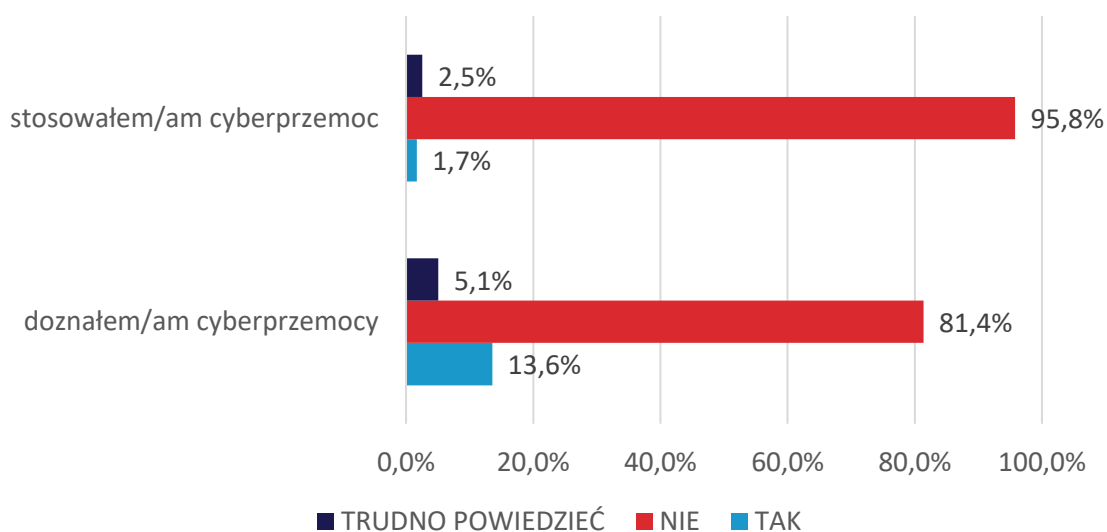
mieszkańców udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Kary fizyczne nie powinny być nigdy stosowane według 54,2% badanych.

Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=118

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców. Anketowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 13,6% badanych, z kolei 5,1% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania przemocy w Internecie przyznało się 1,7% ankietowanych, a 2,5% miało trudności w ocenie.

Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=118

ZESTAWIENIE WYNIKÓW DIAGNOZY

Celem badania było przedstawienie aktualnych problemów występujących w środowisku lokalnym takich jak: uzależnienie od alkoholu, papierosów, narkotyków i urządzeń elektronicznych oraz hazard, przemoc domowa, rówieśnicza, cyberprzemoc i inne problemy natury behawioralnej w odniesieniu do opinii dzieci i młodzieży oraz z perspektywy dorosłych mieszkańców. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych i profilaktycznych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie Gminy Miejskiej Malbork, w tym jakości życia jej mieszkańców.

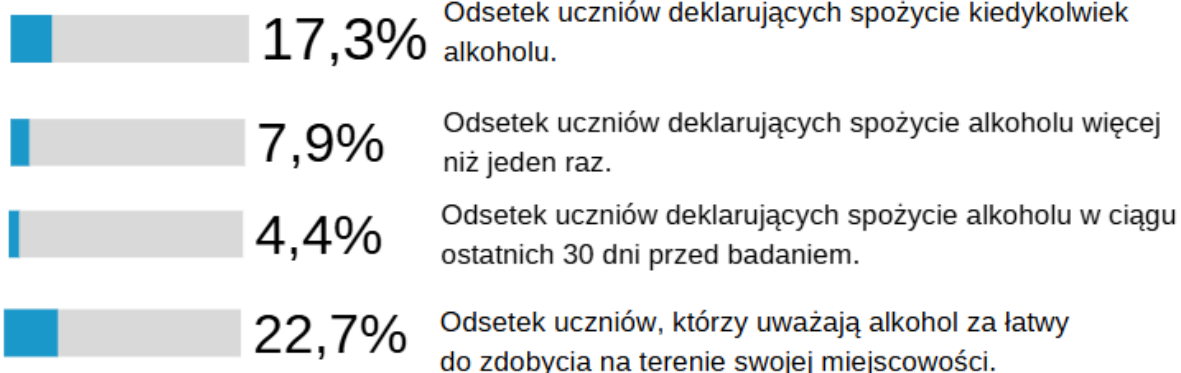
Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców, ich opinii i postaw względem określonych problemów społecznych.

Zidentyfikowanie skali problemów społecznych wśród uczniów, poznanie ich postaw i doświadczeń.

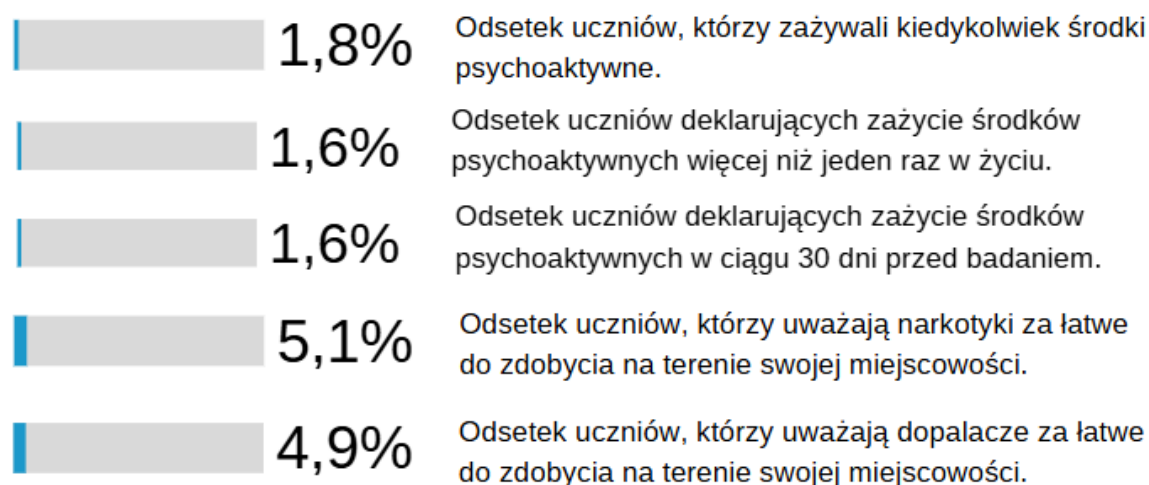
W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane **rekomendacje**. Poniżej znajduje się **podsumowanie wniosków z badania** diagnozującego aktualną skalę problemów społecznych na terenie Gminy Miejskiej Malbork, natomiast w dalszej części zamieszczono rekomendacje do dalszych **działań profilaktycznych** skierowanych do uczniów, dorosłych mieszkańców oraz instytucji, których celem jest szeroko pojęta profilaktyka.

PROBLEM ALKOHOLOWY

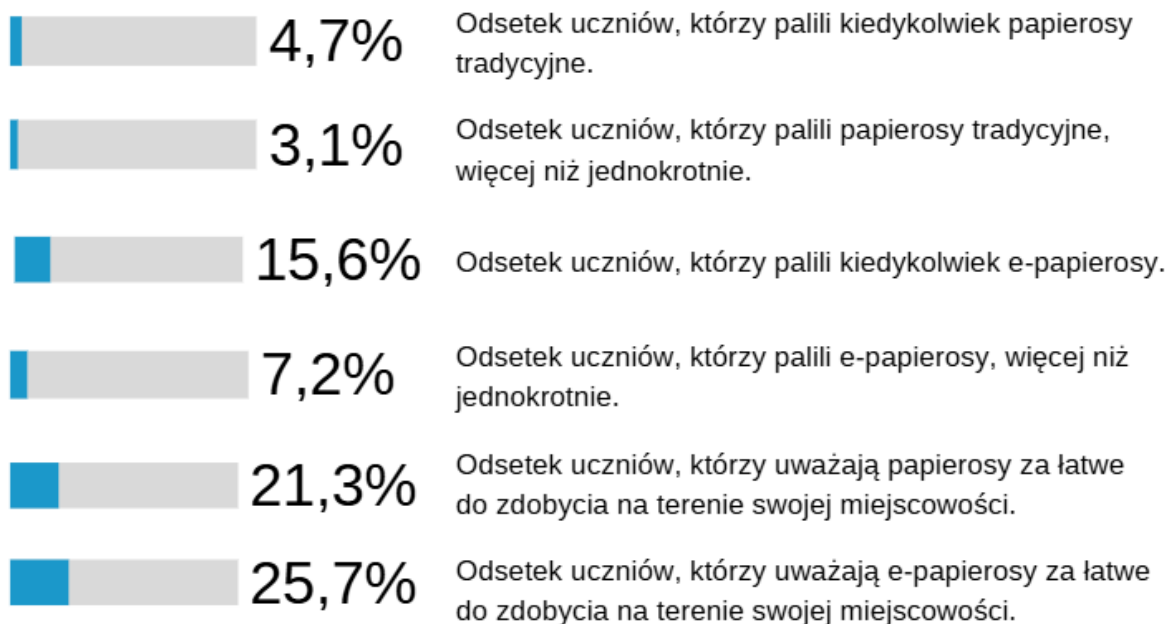
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

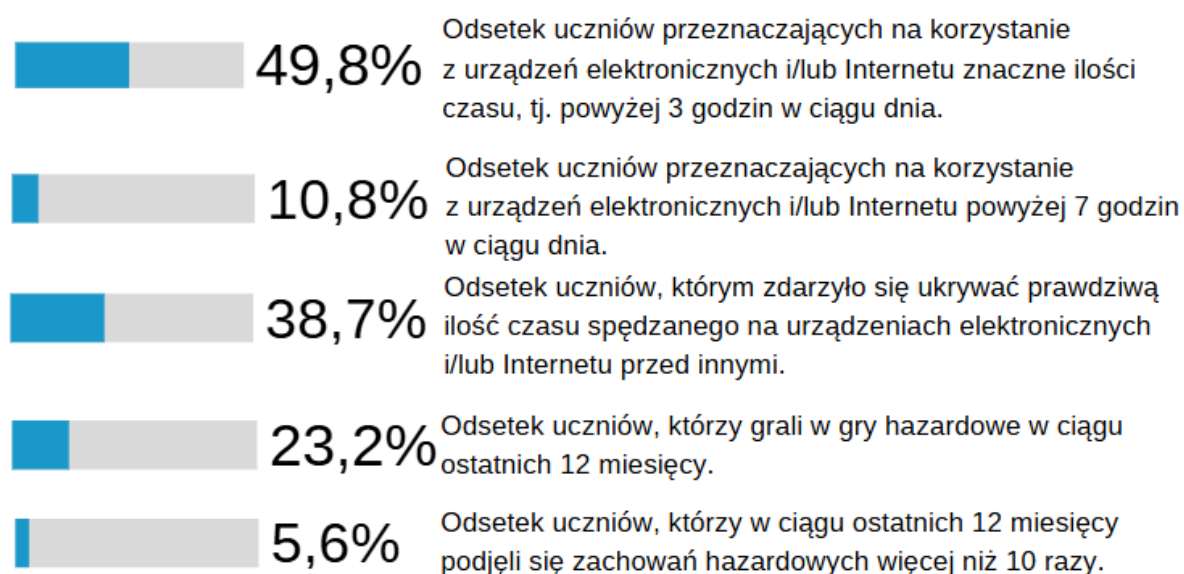
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

NIKOTYNIZM

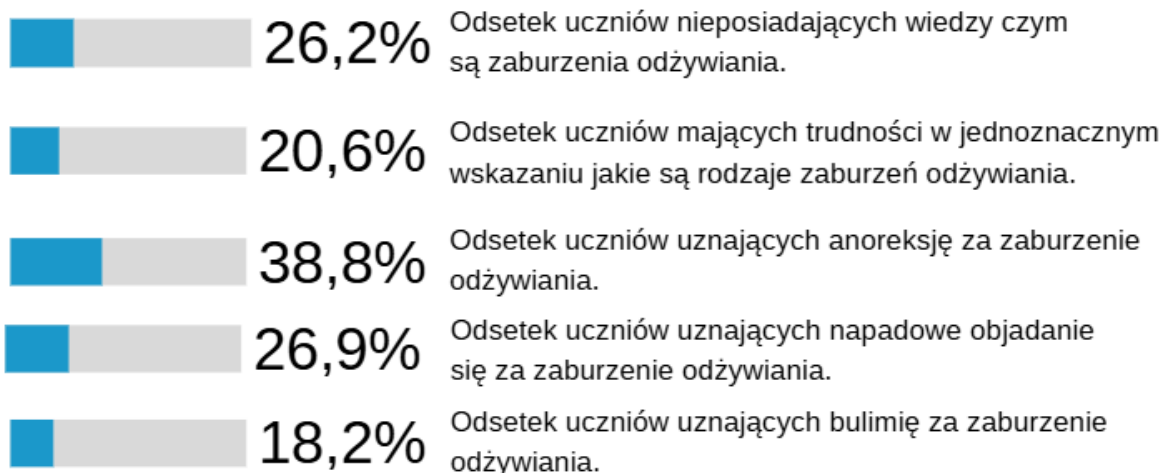
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

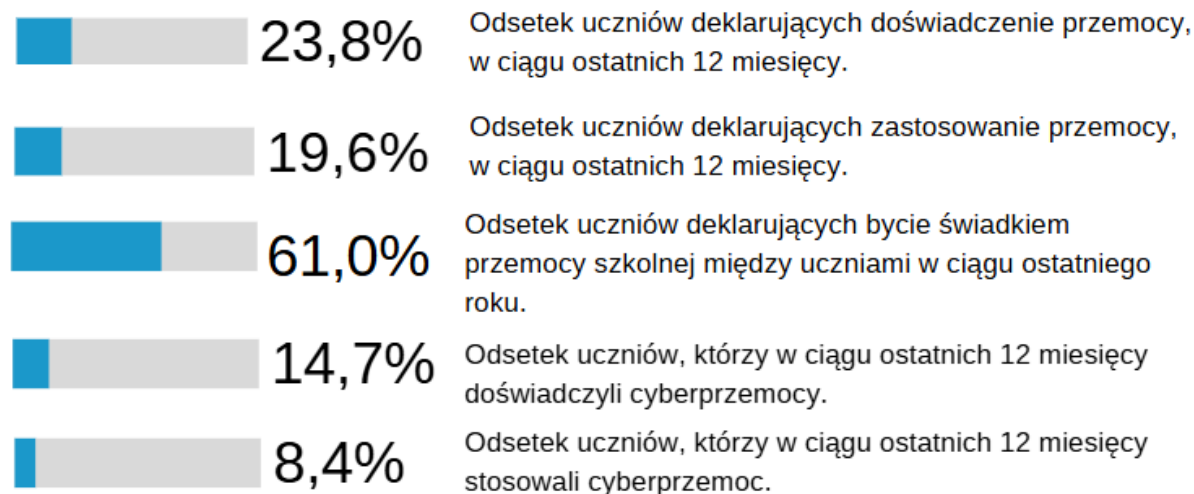
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

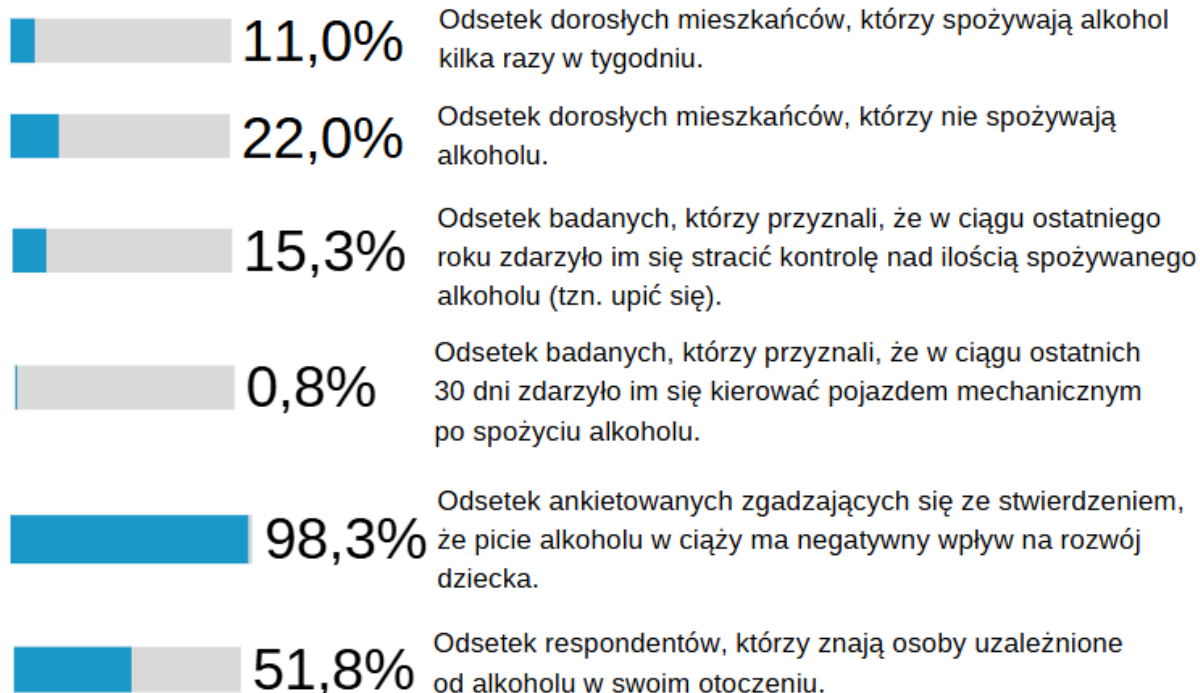
PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=429

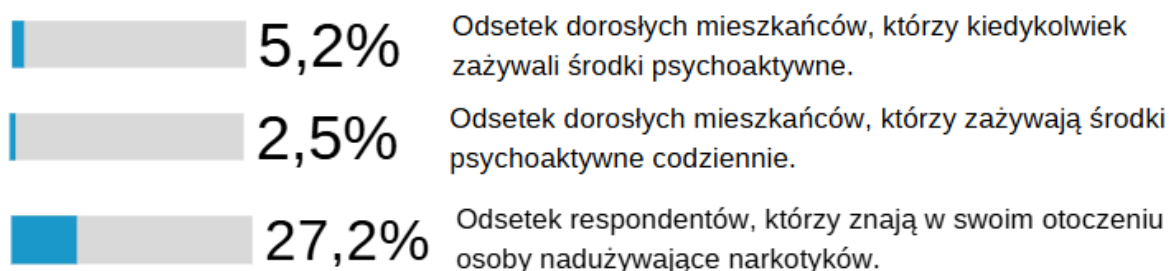
WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

PROBLEM ALKOHOLOWY

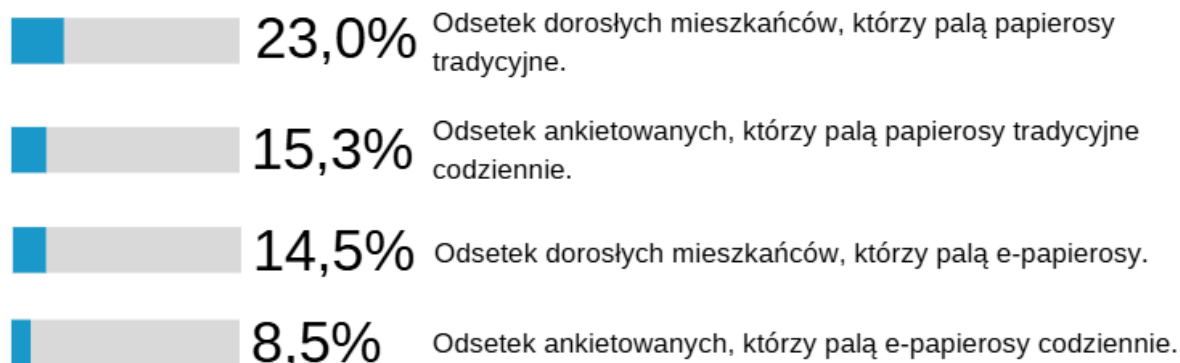
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=118

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=118

NIKOTYNIZM

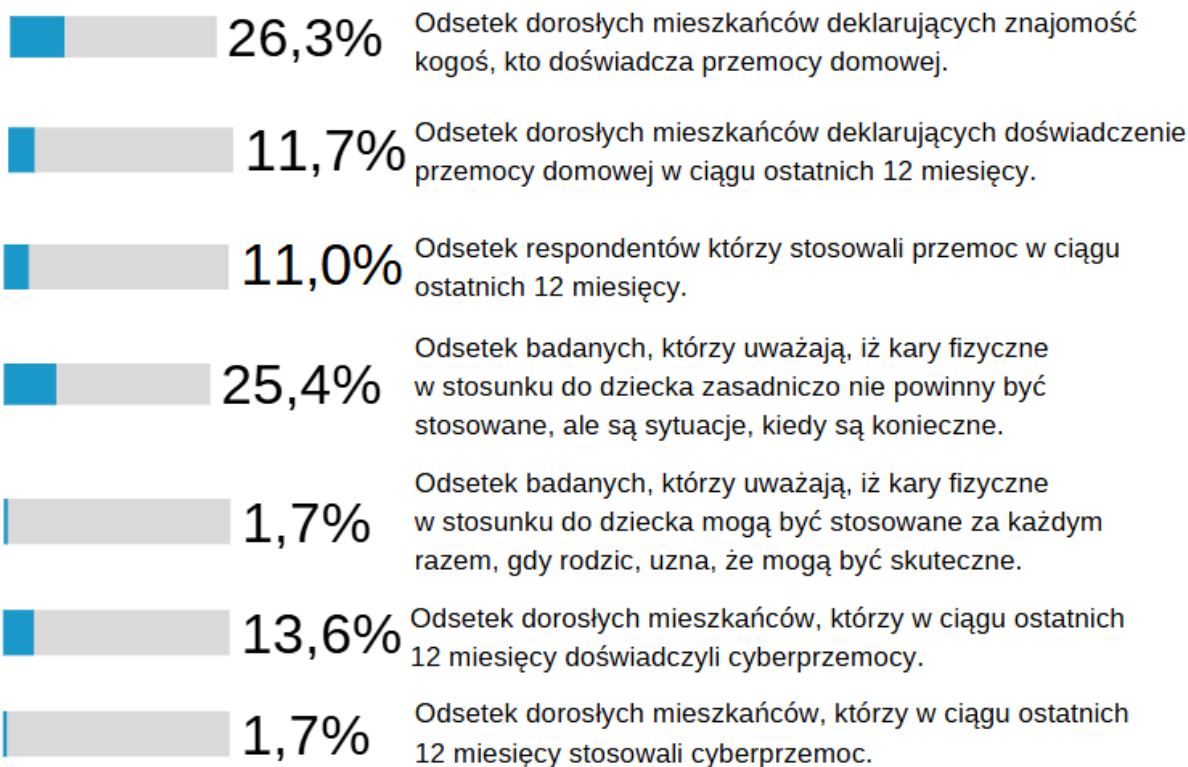
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. $N=118$

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. $N=118$

PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=118

REKOMENDACJE

PROBLEM ALKOHOLOWY

Kształtowanie i rozwój miejskiej polityki antyalkoholowej poprzez ograniczanie dostępności napojów alkoholowych, zwłaszcza w przypadku dzieci i młodzieży, redukcję liczby punktów sprzedaży i maksymalnej liczby zezwoleń na ich dystrybucję oraz prowadzenie regularnych kontroli przez członków KRPA;

Włączanie się w lokalne oraz ponadlokalne kampanie profilaktyczne, a także tworzenie autorskich akcji;

Kontynuowanie realizacji programów profilaktycznych, w szczególności tych opartych na podstawach naukowych, o potwierdzonej skuteczności i rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;

Objęcie działaniami profilaktycznymi osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, takich jak konieczność zachowania abstynencji podczas przyjmowania leków czy zwiększone ryzyko zdrowotne wynikające z picia alkoholu w późniejszym okresie życia;

Rozwój i stałe zwiększanie dostępności do poradnictwa, terapii i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA);

Podnoszenie w sposób regularny kompetencji osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu, poprzez organizowanie szkoleń i kursów;

Organizowanie warsztatów dla rodziców ukierunkowanych na wzmacnianie przekonań normatywnych sprzyjających postawom abstynencyjnym wobec alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

Realizacja działań profilaktycznych w środowisku pracy, obejmujących promocję bezpieczeństwa i trzeźwości wśród pracowników oraz edukację dotyczącą ryzyka spożywania alkoholu w miejscu pracy;

Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

PROBLEM NIKOTYNOWY

Zwiększenie działań promujących wśród społeczności lokalnej **zdrowy tryb życia**, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży;

Ograniczanie dostępności do papierosów tradycyjnych, elektronicznych oraz wyrobów nikotynowych dla dzieci i młodzieży na terenie Miasta;

Rozpowszechnianie materiałów profilaktycznych, dotyczących szkodliwości wyrobów tytoniowych i nikotynowych;

Wdrażanie w placówkach ochrony zdrowia Programów Profilaktyki Chorób Od tytoniowych, skierowanych do osób mających więcej niż 18 lat i palących papierosy lub inne wyroby tytoniowe, zwłaszcza będących w średnim wieku (między 40 a 65 lat);

Zachęcanie placówek oświatowych do wdrażania szkolnych programów profilaktyki korzystania z wyrobów tytoniowych i nikotynowych oraz wzmacnianie egzekwowania zakazu ich używania na terenie szkół i w ich otoczeniu.

PROBLEM NARKOTYKOWY

Wyeliminowanie dystrybucji nielegalnych substancji na terenie Miasta, poprzez zwiększenie działań Policji i innych służb w zakresie przeciwdziałania handlu narkotykami;

Systematyczne przeprowadzanie szkoleń i warsztatów dla rodziców oraz wychowawców dotyczących rozpoznawania i reagowania na przypadki używania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież;

Rozwój szerokiej działalności edukacyjnej, informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy;

Poprawa funkcjonowania osób uzależnionych od narkotyków lub zażywających je w sposób szkodliwy, poprzez rozwój rehabilitacji, ograniczanie szkód zdrowotnych oraz reintegrację społeczną;

Inicjowanie rozszerzania oferty placówek ochrony zdrowia o programy wsparcia i terapii osób uzależnionych od narkotyków;

Rekomenduje się zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów oraz terapeutów placówek wspierających proces wychodzenia z uzależnień.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH

Prowadzenie strategii profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, poprzez rozwijanie umiejętności psychospołecznych dzieci oraz kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów;

Tworzenie i rozwój istniejących alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych na terenie Miasta, obejmujących działania edukacyjne, sportowe, kulturalne i integracyjne, sprzyjające budowaniu więzi społecznych, rozwijaniu zainteresowań oraz promowaniu zdrowego i bezpiecznego stylu życia;

Zwiększanie kompetencji zawodowych, w szczególności pedagogów oraz psychologów szkolnych, w zakresie rozpoznawania i udzielania wsparcia w przypadku wystąpienia problemu uzależnień behawioralnych;

Poszerzenie istniejącej oferty instytucji udzielających pomocy i wsparcia o poradnictwo w zakresie uzależnień behawioralnych oraz kierowanie osób potrzebujących do specjalistycznych placówek terapeutycznych;

Uwrażliwianie społeczności lokalnej na zagrożenia związane z uzależnieniami behawioralnymi poprzez dostarczanie i udostępnianie rzetelnych informacji w atrakcyjnej, angażującej formie, sprzyjającej zapamiętywaniu treści.

PROBLEM PRZEMOCY

Prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, w szczególności w obszarze rozpoznawania jej symptomów i podejmowania odpowiednich działań, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim;

Promowanie w placówkach oświatowych postaw wolnych od przemocy rówieśniczej;

Rozwój działań informacyjnych dotyczących dostępnych w środowisku lokalnym miejsc udzielających pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej i zawodowej osobom dotkniętym przemocą;

Zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, poprzez prowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń;

Realizowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz organizowanie i finansowanie szkoleń dla podmiotów w niej uczestniczących, obejmujących obowiązujące procedury i zasady podejmowania interwencji;

Organizowanie warsztatów i kampanii podnoszących świadomość o niebezpieczeństwach mediów społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy.

BIBLIOGRAFIA

1. Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009, s. 19-20.
2. S. Nowak, Metodologia badań społecznych, Warszawa 2007, s. 19.

SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

SPIS TABEL

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=74	8
Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=8.....	11
Tabela 3. Jakie były to substancje? N=8	11
Tabela 4. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=423	13
Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=97.....	15
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=95	16
Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=76.....	17
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=79	18
Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=92	23
Tabela 10. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=92.....	24
Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=117.....	28
Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=43	29
Tabela 13. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14	32
Tabela 14. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13	33

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wiek uczniów: N=429	7
Wykres 2. Klasa: N=429	7
Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=429	8
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=429	9
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=429.....	10
Wykres 6. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=429.....	12
Wykres 7. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=429	13
Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=429	14
Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=429.....	15

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=429	17
Wykres 11. Jak często w ciągu ostatniego roku szkolnego obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=429	19
Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=429.....	19
Wykres 13. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=429	20
Wykres 14. Wiek: N=118.....	22
Wykres 15. Wykształcenie: N=118	22
Wykres 16. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=118	23
Wykres 17. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=118	24
Wykres 18. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=118.....	25
Wykres 19. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=118	26
Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=118	27
Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=118	28
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygrał/ przegrał były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=118.....	29
Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=118.....	30
Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=118 ...	31
Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=118	32
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=118	33
Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=118	34
Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=118.....	34

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura badanej grupy	5
Rysunek 2. Płeć uczniów uczestniczących w badaniu: N=429.....	6
Rysunek 3. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=118.....	21